

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVIII. évfolyam.

Szubotica, 1927. SZOMBAT, szeptember 24.

266. szám

Telefon: Kladóhivatal 8—58 Szerkesztőség 5—10, 8—52, 370.

Megjelenik mindennap reggel, ünnep után és hétfőn is.

Előfizetési ár negyedévre 165 din.

Szerkesztőség, kladóhivatal és könyvosztály, Szubotica

Zmaj Jovin trg. 3. (Minerva palota)

Népszövetség és tejjgazdaság

Nem tehetünk róla, de több bizakodással és melegebb reménykedéssel nézzük a Népszövetség munkáját, ha ezt a munkát nem takarja el előlünk koturnusok magassága, peplonok leple és görögtüzek színes füstje. S talán a Népszövetség is többet, marandóbbat és hasznosabban tudna alkotni, ha nem történelmi problémák hasztalan megoldására vállalkoznának, hanem a mindennapi élet aktualitásait igyekeznek orvosolni.

Nekünk husz leszerelési konferencia meddő fáradozásainál s a legragyogóbb szavakkal megfogalmazott és irattárba helyezett genfi jegyzőkönyvvel, békebeszédnek kötetinél nagyobb öröm és derüesebb vizsgálatos olvasni a Népszövetség pénzügyi bizottságának azt a határozatát, mely az osztrák kormány kérésére hatvanmilliárdot szabadított fel tejjgazdasági szövetkezetek finanszírozására. A világpolitika a vér és vas mellé a tejes bögrét is odatette áldozatos oltárára s amit nem tudott elpusztítani vassal, az ellen a tej megtagadásával harcolt. A német embriók, az osztrák méhmagzatok ellen is háborút viselt a gazdasági blokáds s a német anyák, akik elgyötört és táplálatlan bőr nélkül hozták világra csecsemőiket, önkéntelen szövetségeseivé váltak a körülzáró hatalmaknak. A Népszövetség most, mintha arra vállalkoznának, hogy ami bünt a világpolitika elkövetett a tejes bögre ellen, azt most tejes bögre formájában vezekelje le a népiélet szegényes asztalán.

Ma még talán groteszkül is hat, hogy egy államfő — Seipel prelátus — arról tart beszédet, hogyan lehetne a tej termelés költségeit csökkenteni, hogyan lehetne a tejfogyasztást emelni s a sajtprodukciónak gazdaságosabbá tételére a sajtot tömegélelmészeti cikké tenni. Mi régi idők neveltjei nem ilyen államfői beszédekhez vagyunk szokva. Hadihajók vízrebocsátása, hadi tények felköszöntése, veteránegyesületek szövetségének alakuló gyűlései s idegen uralkodók látogatásai szolgáltatták a mi életünk delég az alkalmakat arra, hogy az uralkodók elmondják a külügyminisztérium egyik főtisztviselője által megszervezett s a kormány által jóváhagyott beszédeiket ama történelmi nevezetességű papírlapokról. Mi már megertük kenyerünk javát, de majdnem a legutolsó időkig csak olyan uralkodókról olvastunk, akik a képviselőket megkérdezték, hogy melyik kerületet képviselik, a főispánokat kivallatták, hogy milyen megyékben a termés s a tisztektől megtudakolták, hogy melyik ezredben szolgálnak. De államfő, aki tehenészetéről beszél, sajtgyártásról és tejfogyasztásról, ez már a — modern kor vivmánya.

S a modern kornak vivmánya vagy nyomorusága — ki tudna erre felelni — az is, hogy az államfő le száll az olimpusi magaslatról, le száll egészen a mélyig: a mindennapi problémákig. Pedig: megjavítani a városok millióinak élelmészét, gazdagítani és előbbrevinni azokat,

akik a városok élelmészéről gondoskodni tudnak, megjavítani az ország külkereskedelmi mérlegét s ezzel megszilárdítani a gazdasági konszolidációt és fentartani a pénz értékét, van-e ennél uralkodóbb feladat és államfőhöz méltóbb kötelessége? Az osztrák államszövetség elnöke a tejfronton harcol s a gyermekhalandóság elleni küzdelem stratégiáját építi fel. IV. Henrik tyukot akart varázsolni minden polgárának vasárnap levesesfazekába. Seipel prelátus egy csésze mindennapi tejet és egy szelet sajtot a mindennapi kenyér mellé.

S a Népszövetség becsületére le-

gyen mondván, hogy odaáll segítségnek e törekvése mellé. Más nem adhat hozzá, de ad pénzt s így a népelelmészeti program kiharcolásához a pénzügyi segítség municiójának nyújtásával hozzájárul. Ha másért nem, ezért érdemes volt megalkotni a Népszövetséget s ha mássa! nem, az ilyen segítségekkel a Népszövetség felelősen tudja kudarcainak és meddő kísérletezéseinek elvetni eredményeit.

Világ gazdasági konferencia helyett egy bögre tej, leszerelési kongresszus helyett egy szelet sajt, világ béke fantómja helyett tejtermelő szövetkezetek valósága, álmódzás

helyett cselekvés és szószátyár szavak helyett jóságos és termékeny segítség — ez lehetne a Népszövetség programja, munkaköre és feladata, ha egyszer a Népszövetség a klauzulák, szankciók, jegyzőkönyvek és egyezmények tömegében meg tudná találni annak a gondolatnak magvát s annak a szent szándéknak talaját, ahonnan kinőtt s amiből eltérhetlenség. Csak, fájdalom, disznóvénny lett belőle, nem kenyérfé. S disznóvénny, mit az aloé, csak minden száz évben egyszer virágozik.

Pedig »lesz-e gyümölcs a fán, melynek nincs virága?«

Repülőszerecsétlenség áldozata lett Németország washingtoni nagykövete

Schleiz mellett lezuhant egy utasszállító repülőgép — Négy utas és a pilóta szörnyethalt

Berlinből jelentik: Schleiz mellett, Berlin közelében, pénteken délelőtt borzalmas repülőszerecsétlenség történt, melynek

Malzahn báró, Németország washingtoni követe is áldozatul esett. Malzahn báró, aki szabadságát tölti Németországban, csütörtökön Berlinből Münchenbe röpi, ahonnan pénteken repülőgépen indult vissza Berlinbe. A repülőgép, mely rajta kívül még három utast vitt,

Schleiz mellett hatszáz méter magasságból, eddig még ki nem deri-

tett okok miatt lezuhant és az utasok, valamint a pilóta szörnyethaltak.

Malzahn régi német diplomata, aki egyike volt a legképzettebb politikusoknak. 1877-ben született, 1906 óta áll a német diplomácia szolgálatában. Washingtoni követté 1925-ben nevezték ki és ő alapozta meg az Unió és Németország barátságát. A háboru előtt, mint követségi tanácsos, Pekingbe került és ott érte a világháboru kitörése is. Halála nagy vesztesége a német diplomáciának, mely főleg azt az érdemét becsüli meg,

hogy megszerezte az amerikai pénzügyi támogatását a német ujjáépítéshez. Röll vasutagazgató és a Lufthansa egyik osztályfőnöke is szörnyethalt.

A katasztrófából élve csak a gép mechanikusa került ki, aki azonban olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy halálát minden pillanatban várják. A Lufthansa igazgatósága kommunikét tett közzé, mely szerint a repülőgép május óta minden baj nélkül bonyolította le a forgalmat München és Berlin közt és a gép pilótája egyike volt a vállalat legképzettebb repülőinek.

Radikális egyesülést akarnak létrehozni a demokrata blok ellensúlyozására

Akción készül a szerbeket, horvátokat és szlovéneket magában foglaló radikális zajednica megteremtésére

A radikálisok meg akarják nyerni Radicsot a kormánykoalíció számára

Beogradból jelentik: A politikai helyzet középpontjában változatlanul azok a problémák állnak, amelyek a kormány rekonstrukciója előtt is napirenden voltak. Most a képviselői klubokon a sor, hogy állásfoglalásokkal a helyzet kialakulásának irányát megszabják. Nyolc-tíz nap múlva összeülnek a képviselői klubok és a vezetőpolitikuskok a klubülések előkészítésével vannak már elfoglalva.

Ugy a radikális-, mint a demokrata-klubban meglehetősen bizonytalan a helyzet és az sincs kizárva, hogy az első klubülések még nem fogják meghozni a döntést. A Radics-párt csütörtöki klubülése sem jelent semmiféle változást, csak megerősítést azoknak a verzióknak, amelyek szerint a Radics-párt közeledni kíván a demokrata egyesüléshez. A Radics-párt elhatározása még nem tekinthető véglegesnek. Már a pénteki nap folyamán épen Radics István beszédének hatása alatt olyan vélemények hallatszotak, hogy

a Radics-pártot meg kell nyerni a koalíció számára és bevonni a most kialakuló radikális egyesülésbe.

Egészen komoly radikális körökben hallatszottak olyan hangok, hogy ennek a kombinációnak a megvalósításán dolgoznak és

igyekezni fognak Radics Istvánra olyan befolyást gyakorolni, hogy felhagyva bal felé orientálódó politikájával, csatlakozzék a kormányhoz.

Ennek a tervnek propagálói meg vannak róla győződve, hogy az akció sikerülni fog és

különösen akkor, ha a radikálisok és a klerikálisok összeolvadása véglegessé válik, Radics számára is könnyebb lesz ennek a lépésnek megtétele, ami által végre lehet majd hajtani a szerbekre, horvátokra és szlovéne-

re kiterjedő radikális egyesülést.

A radikálisokra nézve annál is inkább kívánatos ennek a tervnek megvalósítása, mert minden kísérletük, hogy a horvátok közt gyökeret verjenek, sikertelen maradt.

Most már világos, hogy a horvátokhoz Radics Istvánon keresztül vezet az út.

A radikálisoknak ez a törekvése igen érdekes ellenhuzás Davidovicsnak a nagy demokratablok megalkotását célzó lépésére és azt erősen kontrakarizozza.

Az még bizonytalan, hogy a készülő akciónak milyen visszhangja lesz Radicsék körében, de a politikai világ nem tartja valószínűtlennek az események ilyen irányú fejlődését. A Radics-párt helyzete a parlamentben erősnek mondható, úgyhogy az ő magatartásától függ a viszonyok további kialakulása. Radics azonban, ha rossz taktikát

követ, könnyen elronthatja pártjának ezeket a kedvező kilátásait.

Németpárti képviselők a miniszterelnöknél

Vukicsevics Velja miniszterelnök pénteken dr. Moser Hans és Schumacher Sándor németpárti képviselők látogatását fogadta. A két német képviselő az általános politikai helyzetről informálódott, majd a német kisebbséget érdeklő kulturális kérdéseket tette szóvá. A legutóbbi választási harc egyes jelenségei is szóba kerültek és a német képviselők panaszt emeltek egyes vajdasági köztisztviselők magatartása ellen.

Petrovics Nasztáz tanácskozása Sztanojevics Ácával

Petrovics Nasztáz, a Pasics-csoport egyik vezetője, csütörtökön hosszasan tanácskozott Sztanojevics Ácával, a radikális párt főbizottságának első alelnökével, aki két nap óta Beogradban tartózkodik. A tanácskozáson, hír szerint, a Pasics-csoport parlamenti magatartásáról volt szó.

Radics kibékül a disszidensekkel

Zagrebból jelentik: A horvát parasztpárt körében az a hír terjedt el, hogy a párt dalmáciai disszidensei elhatározták, hogy likvidálják mozgalmukat és visszatérnek az anyapártba. Politikai körök véleménye szerint a kibékülés Radicsék-nál is nagy hajlandóság mutatkozik, annál is inkább, mert a dalmáciai disszidens mozgalom volt az összes eddigi hasonló mozgalmak közül a legkomolyabb és a pártra nézve legveszélyesebb. Hír szerint a disszidensek vezetői Gyirlics, dr. Mímica és Kožsul tartományi képviselők maguk is visszatérnek a parasztpártba és visszakapják ott viselt tisztségeiket. Radics István már a legközelebbi napokban Split-be utazik, hogy perfekálja a kibékülést.

A kovini aranyrablók

Egy volt községi bíró a rablóbanda vezére

Belackváról jelentik: A kovini aranyrablók bünperében a napokban tartja még a főtárgyalást a belackvai törvényszék. Az ügyészség Petrovics Radoljko szerbiai paraszt gazdát és társait rablással vádolja, amit általa követtek el, hogy áprilisban átjöttek a Dunán Kovinba és Salinacski földbirtokos házába behatoltak, onnan 280 darab 20 és 10 korondos aranyat és 40.000 dinár készpénzt raboltak el. Ugyanekek megkísérelték Golubovics Pavel lakásába is betörni, itt azonban megzavarták őket és a fegyveres rablók elmenekültek.

Salinacski azonnal jelentést tett a rablómerényletről a csendőrségen és elmondta, hogy a rablással azokat a szerbiai parasztokat gyanúsítja, akik az elmúlt évben a szerbiai árvíz elől állatalkal Kovinba menekültek. Határozottan felismerte az egyik rablóban azt a parasztgazdát, akit egy Bogics nevű kovini paraszt vezetett néhány héttel azelőtt hozzá széna és kukorica vásárlás ügye alatt. Az állítólagos vevők több kovini gazdát kerestek fel és valószínűleg már akkor tervezték a merényletet mert szénát sehol sem vettek.

A csendőrség ezen a nyomon elindulva néhány nap múlva lefartóztatta Petrovics Radoljko szerbiai parasztgazdát, volt községi bírót, akit az elrabolt aranyak egy részét is megtalálták.

Petrovics kihallgatása során bevallotta, hogy ő követte el a rablómerényletet és megnevezte társait is, akiket szintén letartóztattak. Azt azonban tagadta, hogy még több rablást is elkövetett volna Salinacski kirablásának terve Bogicstól származott, mikor azután ő értesült arról, hogy sok pénz van a lakásán, megszervezte a bandát, sikeresen végrehajtották a rablótámadást és a pénzen megszöktek.

A belackvai törvényszék hétfőn vonja felelősségre a kovini aranyrablók.

Dempsey a hetedik menetben kiütötte Tunneyt, de a döntőbíró lassan számolt

Százhatvanezer ember nézte végig a meccset — A tiszta bevétel hárommillió dollár volt

A döntőbíró pontozással Tunneyt jelentette ki győztesnek

Chicagóból jelentik: Egész Amerikát lázas izgalomba hozta Tunney—Dempsey boxmeccs, mely 160.000 ember előtt péntek hajnalban folyt le. A chicagói Soldier Fielden épült hatalmas baseball-pályát a rendezőség Tex Richard, a mérkőzés managere tervei alapján, óriási arénává építette ki. A pálya átépítése közel másfélmillió dollárba került, melyet

Georg Getz washingtoni milliomos bocsátott Tex Richard rendelkezésére.

Chicagó felé valóságos néparadat indult meg. Amerika legszélsőbb zugaitól hajlón, repülőgépen, vonaton és autón százzal érkeztek az emberek, akik szemtanúi akartak lenni a világbajnoki küzdelemnek. Chicagóban a legkisebb hotel is zsúfolásig megtelt és valósággal fantasztikus összegeket fizettek egy-egy szobáért. A boxmeccset 160.000-en nézték végig, de

legalább még százezer ember hiába próbált jegyekhez jutni.

Az aréna méreteiről némi fogalmat nyújt, hogy a legtávolabb ülő néző négyszáz méterre volt a ringtől és onnét nézte végig távesővel a viadalt. A

pálya előtt a mérkőzés megkezdésekor 20.000 autó állott. Igen festői volt az a tábor, amelyen Amerika nyugati részéről érkező farmerek és cowboyok tartózkodtak. A rendet 600 rendőr, két század katona és nagyszámu tüzoltóság tartotta fenn. A közönség Dempseyre fogadott legtöbbit; legalább hétmillió dollárra becsülhető az a tét, amelyet a volt világbajnokra tettek föl. Tunney csak a szakértők számára volt fávori, akik föltétlenül bíztak abban, hogy megvédi világbajnoki címét.

A Illingyarak az arénában, közvetlenül a ring mellett több emeletes tribünöket emeltek és onnét készítették felvételeiket a mérkőzésről.

Ezekben a tribünökben foglaltak helyet a hollywoodi filmsztarok, köztük Chaplin, Jannings és Mary Pickford. A mérkőzés tiszta bevétele meghaladta a hárommillió dollárt, amelyből Tunney egymillió 250.000-et, Dempsey pedig félmillió dollárt kapott.

A ringbe elsőnek Dempsey lépett, rögtön utána Tunney, akit hívei lelkes ovációban részesítettek.

A viadal általában érdekes és izgal-

mas volt. A volt világbajnok, különösen a hetedik menetben küzdött nagyszerűen, amikor erős beharc után

knockautolta Tunneyt, aki görcsösen vergődött a ring porondján.

A nézők dermedten figyelték, hogy mi fog történni. A döntőbíró lassan számolt és amikor kimondta a kilencet, Tunney lassan fölkelt és folytatta a küzdelmet.

A szakértők szerint a döntőbíró túlságosan lassan számolt és csak ezzel tudta lehetővé tenni, hogy Tunney a kritikus időn belül felkeljen.

A hetedik menet után Dempsey továbbra is támadott és csak akkor ment át védelembe, amikor Tunney egy erős ütése felhasította szemhéját és a szivárgó vér ugyszólván megvakította. A tizedik menet végén

Barry döntőbíró pontozással Tunneyt jelentette ki győztesnek.

Dempsey kijelentette, hogy sérelmesnek tekinti a döntőbíró ítéletét és azt megfellebbezi a legfelsőbb boxhatósághoz. Felebbezésében kitér arra, hogy a hetedik menetben Tunneyt lassan számolták ki, mert ha Barry rendesen számolt, őt kellett volna kijelenteni győztesnek.

Tanuk felvonulása a moli kasszalopási pörben

A főtárgyalás második napja

A szubotícai törvényszéken pénteken folytatta Latinovics Milán törvényszéki tanácselnök büntető tanácsa a moli 400.000 dináros lopás bűnyüének főtárgyalását. A tárgyalás második napját tanukihallgatások foglalták le.

Latinovics Milán elnök kilenc óraker nyitotta meg a folytatódó főtárgyalást és azonnal megkezdte a tanukihallgatásokat. Első tanu Szántó Sándor. A tanu testvére a vádlottnak és ezen a címen megtagadja a tanuvallomást. A következő tanu Szántó István, aki mint a vádlott unokaöccse, szintén nem kíván vallani, épügy Szántó Mátyás is.

Szamek Ferenc-Dani, bár szintén rokona a vádlottnak, kijelentette, hogy vallani akar.

Az elnök az iratokból megállapítja, hogy Szamek az első tárgyaláson megtagadta a vallomást és megkérdi, hogy miért van az, hogy most vallani akar?

A tanu azt válaszolja, hogy a múltkor valóban nem akart vallani és mégis újból beidéztek. Most tehát azért vall, hogy ne hívják be többet. Elmondotta ezután, hogy őt tételben eladott a vádlottnak 495 métermázsza búzát. Az eladott terményt le is szállította és a pénzt részben a vádlottól, részben pedig, miután időközben a vádlottat letartóztatták, Bálint Testvérek cégtől kapta meg.

A titokzatos autó

A bíróság ezután kihallgatja Háhn Gyula dr. adai ügyvédet, aki elmondja, hogy egy tartozásának behajtása végett az irnokát elküldötte Szántóhoz azzal, hogy rendezze a tartozását. Szántó, bár akkor már megkapta a 400.000 dinárt, azt válaszolta, hogy nincs pénze. A tanu ezután felvilágosítást adott arról a titokzatos éjjeli autóról, amely, különösen a Maties-féle magánnyomozat kapcsán olyan gyakran szerepelt ebben a bünperben. A tanu szerint ugyanis a kérdéses napon, vagyis péntek éjjel autóval Szubotícáról Molra érkezett. Este tíz óra lehetett, amikor autója végighaladt a moli-tüncén és amikor másnap reggel kitudódott a rejtélyes kasszalopás, akadtak egyesek, akik az éjjeli autót összekötésbe hozták a Bálint Testvérek irodájánál történt lopással.

A következő tanu, Friedmann Alfréd joghallgató, aki elmondta, hogy Háhn dr. irodájában dolgozott és ő ment a vádlotthoz a pénz behajtása végett. Ez pénteken délután öt óraker történt. Szántó azt felelte, hogy nincs pénze.

Az elnök elrendelte a tanu szembesi-

tését a vádlottal és a tanu szemébe mondja Szántónak, hogy hol és mikor jelent meg nála a tartozás kifizetésének sürgetése végett.

A vádlott szemébe néz a tanunak és azt mondja, hogy nem látta és nem is beszélt vele soha.

Tanu: Személyesen magától kértem. Vádlott: Én tölem az irodában nem kért.

A bíróság a tanut megesketi. Nesics Jován moli bankpénztárost hallgatja ki ezután a bíróság. Nesics házában van az irodahelyiség, ahol a kasszarablás történt. Nesics is ugyanabban a házában lakik. Elmondotta, hogy a kérdéses napon este kilenc óraker tért haza lakására és feltűnt neki, hogy az irodahelyén, amelyen este mindig kívülről nagy lakat volt, ezen az estén hiányzott a lakat. Ezt jól megjegyezte magának. Az ajtó be volt zárva, de lakat nem volt rajta.

Elnök: Biztosan tudja, hogy mindig lakat volt kívül az ajtón?

— Egészen biztosan tudom, azért tűnt fel, hogy ezen az estén hiányzott a lakat.

Elnök: Hallott éjjel valami zajt?

— Egész éjjel nem hallottam semmit. Piliš Fülöp tanu, raktárnoki minőségben alkalmazottja volt a Bálint-cégnak Molon. Ő zárta be este az irodahelyt és biztosan tudja, hogy a lakatot is rátette kívülről az ajtóra.

Szretics Petár csendőrmester tanu elmondta, hogy milyen intézkedéseket tett a csendőrség, amikor a lopást jelentették. Maties Makszim földműves, tanu elmondotta, hogy nyolc métermázsza búzát adott el a vádlottnak és ennek megfelelő pénzt is kapott. Az elnök megállapítja, hogy az eladásról szóló kötlevel nem nyole, hanem tizennyole métermázsáról van kállitva.

Vádlott: Emlékezzél csak jól Makszi, te tizennyole métermázsát adtál el, mikor kifizettem még azt mondtam: Itt van Makszi komám.

A tanu megmarad amellett, hogy csak nyolc méter adott el, mert nem is volt több búzája. A tanut megesketik.

Rafai Lure tanu tíz métermázsza búzát adott el és felvett 2200 dinárt. Az erről szóló kötlevel hetven métermázsára van kállitva. Az elnök bemutatja a tanunak a kötlevelet, mire a tanu beismeri, hogy a kötlevelen levő aláírás az ő kezeirása, de kijelenti, hogy amikor azt aláírta, a kötlevel kitöltetlen volt.

Mészáros József moli kereskedő a kö-

vető tanu, hanem esetenként nagyobb pénzüsségeket adott neki kölcsön.

»A revólúció előtt«

Amikor az elnök megkérdezi a tanutól, hogy mikor volt ez, a tanu azt feleli:

— A revólúció előtt!

Elnök: Micsoda revólúció?

Tanu: Hát amikor Molon ez a kasszarablás történt.

Özvegy Juhász Vilmosné tíz métermázsza búzát adott el vádlottnak. A kötlevel száz métermázsára szólt.

A szembesítésnél a vádlott megmarad amellett, hogy ő száz métermázsza búzát vett a tanutól, mire a tanu erős hangon mondja:

— Sohasem, adtam el száz métermázsza búzát, határozottan tudom!

A tanut megesketik.

A pénteken kihallgatott tanuk sorozatát Berger Dezső zárta be, aki elmondta, hogy július 12-ikén küldte őt a Bálint Testvérek-cég, ahol alkalmazásban volt, Molra, hogy az ottani bizományi üzletben az irodai teendőket végezze és a könyveket vezesse. Július 29-ikén Szántó azt mondotta neki, hogy utazzék Szaribecsejre és hozzon a cégtől 120.000 dinár készpénzt, mert nagyobb mennyiségű búzát kell átvenni és kifizetni. At is ment Szaribecsejre, de mire odaért, arról értesült, hogy időközben Szántó telefonált a cégnek, hogy nem 120.000, hanem 420.000 dinárra van szükség. Ennyi pénzt vett is át a cégtől és a pénzzel délután 4 óraker érkezett Molra. Egyenesen a bizományi irodába ment és ott átadta az összeget Szántó Józsefnek, aki azt a kassza trezorjába zárta. Elmondta még ezután a kasszalopás ismert részleteit, majd az elnök kérdésre ráért arra, hogy mikor ez év nyarán a Maties-féle magánnyomozat kapcsán Bálint Zsigmonddal együtt őt is letartóztatták, annyira bántalmazták, ütötték és verték, hogy kijelentette, hogy ő lopta el Szántóval együtt a pénzt a kasszából. A detektív azonban ezt a vallomást nem fogadta el és azt mondta, hogy talán Bálinttal együtt vették ki a pénzt. Miután újabb verések következtek, ezt is elváltta, de mielőtt a rendőrkapitány elé került, visszavonta vallomását és kijelentette, hogy csak azért vállalta magára a dolgot, mert rettenetesen elverték.

Latinovics elnök a tárgyalást délután egykor berekesztette és folytatását szombati délelőtti félkilencre tűzte ki. A szombati tárgyaláson folytatják a tanukihallgatásokat és szombaton aligta kerül még sor ítéletre.

Visszavonta beismerő vallomását a rablógyilkossággal gyanúsított vrsaci tollkereskedő

Szadlára helyezték Radanov Dusán fivérét — Artatlanságát hangoztatja s a rendőrséget vádolja a vrsaci tollkereskedő

Belacrkváról jelentik: Néhány héttel ezelőtt nagy feltűnést keltett a Délbánságban, hogy a kovini csendőrség a vrsaci rendőrség utasítására letartóztatta Radanov Dusán vrsaci tollkereskedőt, akit azzal gyanúsítottak, hogy megölte és kirabolta szeretőjét, Vacarescu Angelinát. Radanovot erős csendőri fedezettel Vrsacra kísérték, ahol dr. Mezihradski Miklós rendőrfőkapitányhelyettes azonnal megkezdte kihallgatását. Radanov a keresztkérdések alatt megtört és beismerő vallomást tett. Jegyzőkönyvbe mondta, hogy ő ölte meg szeretőjét. Vacarescu Angelinát és a pénzt elrabolta. Részletesen elmondta, hogyan követte el a rablógyilkosságot. Petrovoszelőlől Dolova felé mentek. utközben összeváltak.

Radanov ekkor — vallomása szerint — felkapta botját és azzal fejbévágta szeretőjét, aki az ütés következtében eszméletlenül esett össze. Amikor az asszony már a földön feküdt, ismét feléje sujtott és a második ütéssel valóságos szétzúzta áldozatának koponyáját.

Védekezésében azt mondta, hogy nem akarta megölni, csak meg akarta fenyeíteni, mint ahogy az többször megtörtént. Vétlenül azonban erősebben találta fejbeütni.

— Nem én vagyok hibás — mondta — hogy olyan erővel áldott meg az Isten, Nem tudtam mit csináltam, a pálmika gyilkoló nem én.

A gyilkosság után elrabolta az asszonynak pénzét és a hullát, vallomása szerint, a kukoricásban rejtette el.

A nyomozás folyamán felmerült gyanu alapján a rendőrség letartóztatta a tollkereskedő fivérét, Radanov Stefánt is, akit azzal gyanúsították, hogy együtt követték el a rablógyilkosságot és a pénzen megosztották.

Radanov Stefán a gyilkosság idején napokig uton volt és amikor haza jött ismerősei nagyobb összegű pénzt láttak nála, elutazása előtt pedig panaszkodott, hogy nincsen pénze. Amikor a tollkereskedő Kovinban letartóztatták, fivérével együtt találták az egyik korcsmában.

Radanov Stefán kihallgatása során tagadta, hogy része lett volna a rablógyilkosság elkövetésében és azt vallotta, hogy testvére elbeszélése szerint a gyilkosságot

Radanov Dusán egyedül követte el.

Annyit azonban bevallott, hogy utólag értesült a gyilkosságról és azt fivére mesélte el neki.

A rendőrség kiküldött detektívjei a petrovoszelői kukoricásban nem találták meg a hullát. A tollkereskedő ekkor módosította vallomását és azt állította, hogy a gyilkosságot Kovin mellett követte el és a holttestet a Dunába dobta. Heteken keresztül nyomozott az egész Délbánság csendőrsége,

a hullát azonban nem találták meg.

A rendőrség a vizsgálat befejezése után a rablógyilkossággal gyanúsított tollkereskedőt és fivérét Belacrkvára kísérte és átadták az ügyvédségnek.

»Nem én gyilkoltam meg Angelinát«

Jovanovics vizsgálóbíró hallgatta ki Belacrkván Radanov Dusánt, aki azonban itt visszavonta beismerő vallomását.

— Nem felel meg a valóságnak — mondotta Radanov — hogy én meggyilkoltam volna Angelinát. A rendőrségen beismerő vallomásomat csak a kényszerítő körülmények következtében tettem. Állandóan ütöttek, vertek és kényszerítettek arra, hogy magamra vállaljak egy olyan bűncselekményt, amit nem én követtem el.

— Julius 11-ikén elutazásom előtt Vrsacon találkoztam utóljára Angelinával, akivel szerelmi viszonyt folytattam. Én akkor elutaztam, hogy a leányommal mi történt arról fogalmam sincsen. Legutolsó találkozásunk alkalmával említette, hogy Geduldig Lipót vrsaci tollkereskedő megbízásából elutazik vidékre tollat vásárolni. Angelina eltilnéséről csak akkor értesültem, amikor engem

letartóztattak és kényszerítettek arra, hogy magamra vállaljam a rablógyilkosság elkövetését.

— Nem akartam több verést kapni, inkább mindent vallottam, amit csak a rendőrségnél nekem diktáltak.

Kihallgatták a tollkereskedő fivérét, Radanov Stefánt, a rablógyilkosság másik gyanúsítottját is, aki azonban szintén artatlanságát hangoztatta. Nem akart semmit sem tudni a rablógyilkosságról és a rendőrségen tett vallomását ő is visszavonta.

— Nem felel meg a valóságnak — mondotta Radanov Stefán a vizsgálóbíró előtt — hogy testvérem nekem bevallotta

volna a gyilkosságot. Soha erről egy szót nem szólt, csak akkor értesültem, hogy mivel vagyunk vádoltva, amikor letartóztattak. A rendőrségen több alkalommal engem is megvertek és kényszer hatása alatt tettem meg vallomásomat. Arra is akartam kényszeríteni, hogy a gyilkosság elkövetését is vállaljam magamra, ezt azonban nem tettem meg.

Az újabb vizsgálat is eredménytelen

A vizsgálóbíró a két gyanúsított beismerő vallomásának visszavonása után újabb vizsgálatot rendelt el, ez azonban nem vezetett eredményre, mert

az újabb vizsgálat sem produkált újabb bizonyítékot és az elűnt Vacarescu Angelina holttestét a mai napig nem sikerült megtalálni.

Az eredménytelen második vizsgálat befejezése után a vizsgálóbíró áttette az iratokat a belacrkvai ügyészhez, ahol most döntenek, hogy vád alá helyezik-e a rablógyilkossággal gyanúsított Radanov Dusán vrsaci tollkereskedőt, vagy nem?

A tollkereskedő fivérét, Radanov

Sztevánt a vizsgálóbíró bizonyítékok hiányában szabadlábra helyezte.

Munkatársunk felkereste Vrsacon dr. Mezihradski Milos főkapitányhelyettes, a bűnügyi osztály vezetőjét, aki a leghatározottabban megcáfolta Radanovnak azt az állítását, hogy kényszer hatása alatt tette beismerő vallomását.

— Valótlanság a rablógyilkossággal gyanúsított Radanov Dusánnak az az állítása, hogy őt a rendőrségen veréssel kényszerítették a beismerő vallomás megtételére — mondotta dr. Mezihradski főkapitányhelyettes. Amikor Kovinból a csendőrség átkísérte Vrsacra és kihallgattuk, azonnal bevallotta, hogy ő ölte meg szeretőjét, Vacarescu Angelinát. A rendőrségen senki sem nyult hozzá.

nem ütötte meg senki és jószántából, minden presszió alkalmazása nélkül tette meg vallomását.

Hogy a vallomását most visszavonta, azon nem csodálkozom, mert így próbál megmenekülni a következmények elől. Azt azonban, hogy nálunk ütötték, vagy verték volna, azt a leghatározottabban megcáfolom.

Beckerekén minden párt önálló listával vesz részt a községi választásokon

Egységes listát akarnak felállítani Belacrkván

Beckerekéről jelentik: Beckerekén már bizonyossá vált, hogy valamennyi párt önállóan fog fellépni a községi választásokon. A Pribicevics-párt csütörtök esti értekezletén elhatározta, hogy eláll a demokratákkal és a disszidens radikálisokkal kötött megállapodásától. A földművespárt kiküldöttje résztvett a többi pártok megülvására egy konferencián, de arról megegyezés létesítése nélkül eltávozott. A hivatalos radikális párt szintén elhatározta, hogy önálló listát állít.

Popovics Dusán, a hivatalos radikális párt elnöke, kijelentette munkatársunknak, hogy a tervbe vett szerb blokk megalakítására semmi szükség. Szerinte a legutóbbi választások megmutatták, hogy Beckerekén egyetlen párt sem kaphat abszolút többséget s ezért szükséges lesz, hogy a radikális párt a közgyűlésen valamely más párttal együttműködjön, de csak a községi választások eredménye után lesz látható, hogy milyen csoportosulás a legegészségesebb. A pártelnök bizonyosra veszi, hogy a közgyűlés legerősebb pártja a radikális párt lesz.

A magyar párt, mint ismeretes, szintén külön listával szándékozik résztvenni a községi választáson. Még mindig folynak tárgyalások Beckerekén egy közgazdasági párt összeállításáról és nem ejtették el egészen a zsidó lista felállításának tervét sem. A jelek szerint legalább tíz-tizenkét lista lesz Beckerekén.

Tárgyalások indultak Belacrkván a radikálisok és a német párt között az egységes lista érdekében

Belacrkváról jelentik: A községi választások előkészületei Belacrkván is megkezdődtek. A pártok vezetői tárgyalásokat indítottak egy esetleges pártközi megegyezés érdekében. A radikális párt vezetősége azt akarja, hogy a községi választásokon a pártok együttesen lépjenek fel, mert meg akarják kimélni a város lakosságát egy esetleges választás izgalmaitól. Az egységes lista csak a város gazdasági érdekeit szolgálja és ennek nagyobb akadályai nincsenek, mert a város lakossága nemzetiségre való tekintet nélkül meg van elégedve a jelenlegi tisztviselői karral és a város vezetőségével.

Munkatársunk felkereste dr. Spajics Koszta polgármestert, aki a községi választások előkészületeiről a következő nyilatkozatot tette:

— A radikális párt megtette a kezdeményező lépéseket egy paktumos lista létrehozása érdekében. A párt vezetősége paritásos alapon kívánja a megegyezést létrehozni és azt ajánlja, hogy a képviselőknek fele legyen német, fele pedig szláv. A radikális pártban meg

van a hajandóság a megegyezésre és csak a német párt jóakaratótól függ, hogy az létre jöjjön.

Dr. Kalm Ferenc tartománygyűlési képviselő, a német párt belacrkvai vezetője a következőket mondotta munkatársunknak:

— Belacrkva német lakossága egységesen a német pártban tömörült, a képviselőválasztáson minden belacrkvai német a német párt listájára szavazott és több mint 800 szavazatot kaptunk. Természetes azonban, hogy mi is szívesen látnánk egy pártközi megegyezést és ha ol lehetne azt érni, hogy a választásokon csak egy lista legyen.

A radikálisok kezdeményezésére kijelentettem, hogy elvben hajlandó a német párt a megegyezésre, most azonban várjuk a konkrét és részletes ajánlatot. Az én véleményem szerint azonban a mandátumok felosztása nem a választójogi névjegyzékbe felvett szavazatok, hanem a város lakosságának számaránya szerint kell hogy megtörténjen és azt a megoldást, hogy fele német, fele szláv legyen, nem tartom kedvezőnek, mert tizenegy tisztviselő is szavazati joggal bír és ebben az esetben a város német lakossága bár Belacrkván többségben van, a képviselőtestületben kisebbségben maradna.

Fábry negyedmilliót hagyott a meggyilkolt Szász tanár özvegyének

A beregszászi földbirtokos a tragédia előtti napon megkérte Szászné ke:é, az asszony azonban férjére való hivatkozással visszautasította

Beregszászról jelentik: Fábry Tivadar beregszászi földbirtokos és Szász József tanár véres nagykallói tragédiája Beregszászon óriási izgalmat okozott.

A földbirtokos, mint megállapították, sokat volt együtt Szásznéval, aki az átköltözés előkészítése miatt pár hetet töltött Beregszászon. A tragédia előtti estét

Fábry szintén az asszonynál töltötte és megkérte az asszony kezét. Az asszony azzal utasította el, hogy ő férjes asszony és férje nem akar tőle elválni. Fábry ezért átment Nagykallóra Szászhoz, hogy rákényszerítse arra, hogy az asszonytól váljon el.

Fábry egyik vezető embere volt a Korláth-féle ellenzéki magyar párt-

nak, melyet anyagilag is erősen támogatott. A földbirtokos több levelet hagyott hátra, többek közt édesanyjának és jóbarátjának, Meiselsz Lászlónak. Fábry végrendeletében egy kétszázötvenezer cseh koronát érő szőlőt hagyott Szásznéra.

A végrendeletében úgy intézkedett, hogy holttestét Poprádra, születése helyére vigyék. Érdekes, hogy Fábry apja, aki poprádi bankigazgató volt, szintén öngyilkossággal vetett véget életének.

Nem adnak szerenádót a vrsaci dalárdák Rodics Rafael érseknek

Hét német dalárda közül csak egy fogadta el a kuratórium meghívását

Vrsacról jelentik: Megírta a Bácsme gyei Napló, hogy dr. Rodics Rafael katolikus püspök bérmálási körútjában Vrsacra érkezik, ahol a kinevezett egyházi kuratórium megtette a szükséges előkészületeket méltó fogadtatására. Összeállították az ünnepségek részletes programját és azt tervezték, hogy este Vrsac dalárdái szerenádót adnak a püspök liszteletére. Ennek értelmében felkérték az összes vrsaci dalárdát, hogy ez ünnepségeken vegyenek részt és énekeljenek szerenádót a püspök ablaka alatt. A vrsaci dalárdák a német férfi dalkör kivételével azonban értesítették a kuratóriumot, hogy nem vesznek részt

az ünnepségeken és nem adnak szerenádót a püspöknek.

Hat német dalárda utasította vissza a kuratórium meghívását. A Német Iparos dalkör, Iparos dalszövetség, Mezőgazdasági dalkör, Bortermelő dalárdája, Vorwärts és Frohsin dalárdák választmányi ülést tartottak és ott foglalkoztak ezzel a kérdéssel. Valamennyi dalárda azonban megtagadta a kuratórium kérelmét és elhatározta, hogy nem vesznek részt az ünnepségeken.

A hét vrsaci német dalárda közül csak a Német Férfi dalkör vezetősége határozott úgy, hogy a kuratórium meghívását elfogadják.

Londoni levelek

VI.

Koldusok

Angliában bármily cimen is tilos koldulni, mert az állam és társadalom — hivatalosan — minden gyámoltalant el lát. Ez alól természetesen sok kivétel is akad. Annyi kivétel, ahány koldus van.

A koldusnak csak arra kell ügyelnie, hogy műveljen valamit, aminek ellenében alamizsnát szedhet a járókelőktől. Oda áll például az ut közepére, kezében egy nyirettyűvel, nyekergeti siralmas száj-harmónikáját, mely náluk a kintornát pótolja, vagy rezesbandát szervez s tet-szése szerint trombitákkal, klarinétokkal, fuvalakkal busítja a délutánokat.

Engem leginkább megindított a koldulásnak az a fajtája, melyet még sehol egyebütt nem láttam. Legtöbb londoni koldus festő. Odakuporodik a széles aszfaltra, előszedegeti pasztel-krétáit, köröket rajzol s azokat telepíngálja képekkel. Ezek jobbára érzelmes jelenetek. Kék tavon ring egy halvány-rózsaszín csónak, abba éppen beleszáll egy illaruhás lady s a partról zöld fák bókolkak a vízbe. Havas erdőből vadászlak dereng aranyablakkal. Reynolds devonshirci hercegnője elevenedik meg, vagy Gainsborough »kék fiúja« egy-egy művészi másolat élhetően, de szívfaecaróan igénytelenül. Lábunk a művészetet tapos. Holnapra mindennek vége. Új alkotások virágnak ki az aszfaltból, pár penny hull a rokkantak, bénák, munkanélküliek sapkájába, kik ezért egész nap a földön csuszálnak s gyermekesen babrálják színes krétáikkal.

Sokat tűnődtem azon, vajjon hogyan és miért született meg itt ez a járdaművészet? Talán az angolok ismert zenietlensége, botfülisége hozta létre? Vagy a belátás, hogy a kéregetés és csöndháborítás nélkül menjen végbe? Vagy az önrzét, hogy a koldusnak ne kelljen beszélnie és megalázkodnia? Mindenesetre csak itt koldulnak képzőművészzel. Azok, akik különböző eszközökkel igyekeztek meghatni embertársaikat, ősidőktől fogva ösztönösen sejtették, hogy irgalmat kunyorálni leghe-lyesebb időbeli művészetekkel, zenével és költéssel, melynek megrázó egymásutánisága talán ütőereink lüktetésére, talán egynesen mulandó voltunkra emlékeztet bennünket. Egy zenedarab, egy vers hatása alatt könnyezek, de önkívület sohase fog el, mikor egy képet szemlélek, ha az még oly remekmű is. Legfőleg méltánylóan bölintok. A dolgok egymásmelétisége a legmagasabb

szempontból is — kevesebb mint az egymásutánisága, az idő megrázóbb, mint a tér. Fülön át könnyebben férközhetünk a szívhöz, mint szemem át.

Ugy rémlik azonban, hogy az uccai piktorokdás megfelel az angolok világszemléletének, hűsebb vérmérsékletének. Nincsetlenségükben is megőrizhetik általa emberi méltóságukat, szükszavuságukat. Irásban panaszkodnak, némán.

Az én koldusom a szálloda előtt színes körei fölé folytonosan csak ezt írta lehr krétával:

— Pension 8 — Wife and Child — To support — It worthy — Sincere thanks.

Amulva áldogáltam előtte, minden nap pár percig. A mi koldusainkra gondoltam, akik vallásosénekeket énekelnek s az irgalom szavait rebegik felénk a porból, középkori, jobbágyi alázattal.

Ő, ezek mások, mint a londoni koldusok: ezek még zenészei az emberi zavaknak és fájdalomnak, ezek még költők.

Kosztolányi Dezső

Capablanka nyerte a harmadik világbajnoki játszmat

Aljech'nnok és Capablankának egy-egy pontjuk van

Buenos Ayresből jelentik: A harmadik világbajnoki játszmat Capablanka nyerte meg, aki ezzel utolérte Aljechint.

A harmadik játszmat szerdán kezdték meg, de nem fejezték be.

A csütörtöki napon, miután az állás Aljechinre nézve vesztésre állt, az orosz bajnok Capablanka első huzása után feladta a küzdelmet.

Aljechinnek és Capablankának eddig egyformán egy-egy pontja van.

Suboticán marad a jogi fakultás

Külföldi érettségi bizonyítvánnyal is be lehet iratkozni

Markovic Csedomir dr. d kin nyilatkozata

A szuboticei jogi fakultás dekanátusa pénteken hirdetőmentet tett közzé, amelyben közli, hogy a beiratkozások a szuboticei jogi fakultáson szeptember 25-ikétől október 1-ig tartanak. Az előadások október 15-ikén kezdődnek.

A Bácsmegeyi Napló munkatársa pénteken felkereste hivatalában dr. Markovic Csedomirt, a jogi fakultás dékánját, akitől nyilatkozatot kért különböző kérdésekben.

— Fognak-e külön tanszéket felállítani a magyar jog tanítására? — kérdeztük.

— Külön tanszéket semmiesetre sem állítunk fel. Ez teljesen felesleges is — jelentette ki dr. Markovic Csedomir. — A Vajdaságban is érvényes magyar törvényeket minden szaktanár tanítja. A magyar polgári, büntető, pénzügyi és közigazgatási jogot, valamint a polgári és büntető perrendtartást így is előadják a szuboticei jogi fakultáson. A jog a társadalmi élet kifejezője. A jog elméletét kell megtanulni és nem a különböző törvények egyes paragrafusait. Aki a jog elméletét megérti, az eligazodik a törvények között, amelyek alkal-

mazását amugy is gyakorlatból tanulja meg a jogász.

— Van-e sok magyar hallgatója a fakultásnak?

— Az utóbbi két évben sokkal több van, mint azelőtt. A magyar hallgatók nagyon szorgalmasak és ha valami nehézség áll be, az csak a hivatalos nyelv hiányos ismerete miatt van. Nincs semmi értelme, hogy a magyar szülők Budapesten, Grácban, vagy Bécsben taníttassák gyermekeiket a jogra. Ennek a hátrányát maguk a tanulók foglalják megérezni, mert külföldön még inkább elfelejtik az államnyelvet és tanulmányaik befejezése után nem tudnak elhelyezkedni. Pedig itt sem nehezebb a jog, mint máshol, de nem is könnyebb.

— A szuboticei fakultáson is lehet doktorátust nyerni? — kérdezte munkatársunk.

— Lehet — mondotta Markovic Csedomir dr., de rögtön hozzátette: — Azonban ez a doktorátus nem egyenlő a budapesti, vagy más külföldi egyetem szerzett doktorátussal. A diploma megszerzése után két írásbeli munkát kell benyújtani és még két szemeszert

hallgatni. Doktorátusi vizsgára azonban csak azok a diplomált jogászok jelentkezhetnek, akik minden tantárgyat legalább jeles eredménnyel végeztek. Mult évben tizenhét jelölt jelentkezett, de valamennyien visszalétek. Ennek azonban inkább az intellektueller mai szociális helyzete az oka. A mai joghallgató alig várja, hogy diplomát szerezzen és siet állami, vagy magánszolgálatban elhelyezkedni. A szuboticei jogi fakultáson végzett jogászok nagy része főkapitány, főszolgabíró, vagy miniszteri főtisztviselő és csak kevés százaléka lépett ügyvédi pályára. Ma egészen fiatal emberek jogi diplomával jó állásokat kapnak és azért sietnek elhelyezkedni, hogy néhány év múlva, amikor a jogi képzettségű emberek száma nagyon megszorodik, ne legyenek kénytelenek megelégedni kis fogalmazói állásokkal.

A dékán a következő statisztikai adatokat bocsátotta rendelkezésünkre:

A jogi fakultás 1919 nyarán nyílt meg. Az 1919—1920. évben 103 férfi és 3 nő hallgatója volt a fakultásnak, az 1920—1921. iskolai évben a téli szemeszteren 415 férfi és 7 nő, a nyári szemeszteren 361 férfi és 10 nő, az 1921—22. évben 529 és 13, nyáron 484 és 12, az 1922—1923. évben télen 541 és 20, nyáron 427 és 18, az 1923—1924. évben télen 377 és 24, nyáron 299 és 19, az 1924—1925. évben télen 218 és 21, nyáron 216 és 18, az 1925—1926. évben télen 293 és 26, nyáron 287 és 22, az 1926—1927. évben télen 322 és 23, nyáron 325 férfi és 29 nő. Az elmúlt nyolc év alatt 387 férfi és 9 nő, összesen háromszázkilencvenhétan szereztek diplomát. A diplomált jogászok közül 102 montenegrói, 97 szerbiai, 62 vajdasági, 44 orosz, 42 délszerbiai, 17 szerémségi, 14 dalmáciai, 5 horvátországi, 4 Bosznia-hercegovinai, egy szlovéniai, egy csehszlovák, egy romániai, egy görögországi, egy olaszországi és négy magyarországi hallgató. Összesen 368 pravoszláv, 27 római katolikus és egy református vallású hallgató szerzett diplomát a fakultáson.

Markovic Csedomir dr. dékán végül kijelentette, hogy a hivatalos körök — Radics Istvánon kívül — sohasem foglalkoztak a szuboticei jogi fakultás áttelevezésének gondolatával. Markovic dr. annak a reményének adott kifejezést, hogy a fakultás továbbra is Szuboticán marad.

A jogi fakultás titkárságánál nyert értesülésünk szerint a fakultásra külföldi érettségi bizonyítvánnyal is be lehet iratkozni, de az érettségi bizonyítványt előbb a külügyminisztériumnál kell hitelesíteni.

VERS

— Jules Forgue —

Köszönöm neked ezt a tavaszt,
Bár magam sem tudom, hogy miért
Talán a sok apró kis semmiért
Ki tudná megmondani azt?
Köszönöm neked ezt a nyarat
A nagy lángokért és tüzekért
Vad szenvedély üzte a vért
Mig végül tüst és hamu maradt.
Köszönöm neked az őszi deret
A sárga színű hulló lombot
A bánatot s a fajt s a gondot
Melynél időbbat nem ismerék.
Es köszönöm neked a telet,
Mikor a szobdában a falat némán nézem,
Mig egyszer elfog a vágy és érzem
Hogy megyek. Mert beszélnem kell veled.
Fordította: Ambrus Balázs

Világnézet

Irta: Forgas Rezső

A gőzös, kis petróleumlámpával alig világított istállóban hevert szórakozótan kérdőve a tehén. A napi munkától kicsit fáradt volt, kicsit összetört, mégis, valami bizonytalan, kellően még nem okolt optimizmussal bámult a járszal alá.

Ilyenkor esténként kellemes érzés vibrált benne. Itt feketem ezután már mindig — ilyesféle érzés volt az. És másnap, mikor kiveztették, mikor a nyakára tették az ígát, csak éppen hogy csodálkozott egy kicsit. Csaldottnak azonban nem érezte magát.

Vonszolta a terhet nyugodtan, lassu tempóban, amig csak kívánták, este pedig úgy érezte újra, hogy immár végleg a tehénmennyországba érkezett. Így érezte, mert tehén volt.

A hideg eső úgy paskolta a földet, mintha egyszer és mindenkorra megaknána tisztítani a szennyfőt. A szél mintha kelleténél jobban üvöltött volna. A fák talán tudták, hogy nem kell a dolgot tulkomolyan venni és tán mosolyogtak is, mikor tettetett dühvel ropogtatta a derekukat, de az uton rohanó csuromvízes kísértet úgy érezte, hogy a gyilkos szél a csontjaiba hajtja a vizet és ott fagyasztja meg. Neki kegyetlen, kiméletlen ellensége volt a szél. Ember volt.

Az istállóba csak néha fujt be rejtett nyílásokon, kissé megfodrozva a tehén bőrét, ám a meleg legyűrte a lázadó szélfoszlányokat és pár perc múlva megszéldülve simogatták körül az elterült otromba testet. Füllasztóan kellemes volt odabenn minden.

Mint a menekülő állat, akit az ösztöne hurcol rejtett zugok felé, robbant be az ajtón az ember, anélkül, hogy a rohanásban egy pillanatig is tudatosá vált volna benne, hogy fedelet lát, hogy arra menekül.

A bűzös meleg elbágyasztotta az első percben. Ököibe görcsösödött kezei szétnyitak. Azután hangos káromkodásba tört ki, megcimezve azt mindenkinek és a szalmára ejtette iszonyuan összetört testét. Az elgyengülés csak egy pillanatig tartott. Rögtön visszanyerte dühös, harcra énjét, tudta, hogy csak egy perc ez a meleg, hogy a hol-

nap újra a jeges szelet hozza, hogy nincs a számára olyan istálló, melyben meghuzódhassék örökre.

A tehén csodálkozva fordította arrafelé a fejét. Nem értette ezt a hangos, haragos szikozódást ebben a pompás milióban. Ugyan hallott ilyesmit máskor is, azonban olyankor mintha kioldott volna minden, ő is, a megtépett föld is, a verejtéket csurgató ember, minden, minden. Most azonban teljesen érthetetlennek és helyén nem valóznak tartotta ezt.

Az ember pár pillanatnyi gondolkadás után belement az ismerkedésbe. Közlebb csuszott hozzá és szótlannul vizsgálta darab ideig.

— Jól élsz harátom — mondta félig magának. — Nekem nincsen szónám egy napja már.

A tehén megőrizte szótlann nyugalmát és várta a dolgok jellemzőnyeit.

Az embert valami furesa érzés fogta meg és felkapott egy marék szénát.

— Nem irigyled, pajtás?

És feszülten figyelte az állat szemét. Az irigység felvilanását leste, azt a villogást, ami oly jól ismert már, amit ezer szemben látott, azt leste.

A tehén mozdulatlan maradt. A bamba jóakaraton kívül nem bámult ki egyéb a szeméből.

— Furesa, furesa — töprengett a másik — te miért nem, mondd, miért nem?...
Választ nem kapott, hiszen nem is

várt válaszra, csak a saját hangját akarta hallani, azt a szelidebbet, amit alig ismert, amit nem használhatott sohasem. A szeméből halvány szeretetiféle sugárzott az állat felé.

Ez azonban csak pillanatokig foglalkoztatta le végtelen utakon keresztülhalasztolt, agyonvéhetetett, folyton megtámadott, folyton a védekezésre kényszerült életéből. Újra felmáradt benne az égő gyűlölet minden tegnapi rettentő nyomora és szenvedése iránt és... tudta, hogy ilyen lesz a holnap is, hogy minden holnap ilyen lesz.

Aztán megcsöndesült újra. Elég kellemes itt — állapította meg — bár vannak paloták is. Itt meleg van és én nem megyek ki többé.

Jó gondolat volt ez az utóbbi és jól esett vele végigdölni a szalmán, elnyalni mozdulatlanul és élvezni a ritka gyönyört, a meleget.

Am ez is kinná változott. A fagyos szél égette ott benn is. És lassanként nem érzett már semmit a melegtől. Csak a szelet. És tudta, nem érez többé mást soha.

Felkelt — pedig messze volt még a hajnal és melegebb volt még, mint amikor kijött — csinált valamit, hogy ne kelljen többé kimennie.

Nem is ment. Ugy vitték ki másnap ketten kezével lábánál fogva.

A tehén csodálkozott, mikor kihajtották reggel, ám este, mikor ledől a szalmára, hatalmába vette a kellemes érzés: soha többé, soha többé és... pompásan érezte magát.

A majsai-uti halálos verekedés szereplői a helyszínen bemutatták az ütközet lefolyását

Nem lehetett pontosan megállapítani, ki ütötte agyon Rogics Istvánt és Rescsik Mihályt — A verekedés valamennyi résztvevője tagad — Terhelő tanuvallomások hangzottak el Zidjarev Balázs és két fia ellen

A verekedés hat szereplőjét szabadlábra helyezték

A szubotícai ügyészség vizsgálóbírója, dr. Nardini Hrvoje csütörtökön befejezte a Majsai-uti halálos verekedés tizenegy szereplőjének kihallgatását. A véres harc részletei teljes világosságban állanak a vizsgálóbíró előtt és a vallomások alapján nagyrészt sikerült a harc lefolyását rekonstruálni. **Megoldatlan kérdés csak az maradt, hogy a verekedésben aktívan résztvevő öt ember: Zidjarev Bláskó, Zidjarev Lukács, Zidjarev Franjót, Petrekanics Gyura és Fleischmann Ferenc közül ki mérte a halálos ütést a verekedés két áldozatára, Vojnics-Rogics Sztipán és Rescsik Misa bukvácsi földművesekre.**

Ennek a kérdésnek a megoldását a vizsgálóbíró a helyszíni vizsgálattól várta, amelyet pénteken délelőtt tartott meg. A helyszíni szemlén dr. Nardini Hrvoje vizsgálóbíró kivül résztvettek Makszimovics Szeptiszláv, a szubotícai ügyészség vezetője, dr. Momirovics Veljko főkapitányhelyettes és Nerandzics Szevén nyolcadik körű rendőrbiztos.

A helyszíni szemle

A vizsgálóbíró a kihallgatások folyamán a tanúk és a vádlottak vallomásából megállapította, hogy a tizenegy letartóztatott közül a halálosvégű verekedésben csak öt ember: a három Zidjarev, Petrekanics Gyura és Fleischman Ferenc vettek részt, míg a többi hatan csak szemlélői voltak a drámának, vagy pedig a verekedés lezajlása után érkeztek a verekedés színhelyére. A vizsgálóbíró több tanu egybehangzó vallomása alapján elrendelte Zemunovics Géza, Puskás Iván, Puskás Balázs, Kovacevics Mija, Ronzover Ferenc és Petrekanics Rókus Majsai-uti lakosok szabadlábrahelyezését, a többi gyanúsított ellen azonban továbbra is fenntartotta a vizsgálati fogságot.

A helyszíni szemle reggel kilenc órakor kezdődött. A verekedés öt főszereplőjét fogházörök megbilincselve vezették ki a verekedés színhelyére, a Majsai szőlők közt levő Zidjarev-ház elé. Ide idézték a verekedés szabadlábrahelyezett szereplőit, valamint a tanukat is.

Reggel nyolc óra tájban valóságos népvándorlás indult meg a Majsai-uton. Biciklin, kocsikon és gyalog sok százan mentek ki a vasárnapi véres esemény színhelyére, hogy szemtanúi lehessenek, amikor a gyilkos legények megmutatják a bírósági bizottság előtt a verekedés lefolyását. A Zidjarev-ház előtt a kerítésen túl az utakon jobbról és balról sűrű tömegben álltak az emberek. Az ut kereszteződésénél közvetlenül a ház előtt állítottak fel egy piros terítővel letakart asztalt a bíróság részére. Ezen a helyen az ut lekanyarodik és nyilegyenesen vezet a Makkhetes-köresma felé. Egy kisebb ut is itt torkol bele a főútba és a két ut kereszteződésénél áll egy kilométerjelző kő, ahol a két halállal végződött verekedés kitört.

Kilenc óra felé jár az idő és a tömeggel együtt az izgalom is nő. A szemek az utat fürkészik, ahonnan a bizottság kocsijainak kell jönniök. Közben suttogva beszélgetnek az emberek a halál országútjának legújabb és legvéresebb szenzációjáról. **Első volt a szerencsétlen Németh László joghallgató esete, akit egy napon a Majsai-ut egyik házának kútiában holtan találtak meg.** A titokzatos haláleset hetekig foglalkoztatta a sajtót és a Majsai-uti nép fantáziáját. **Aztán jött ez a véres vasárnap.** Sok rosszat beszélnek Zidjarevkről, különösen az öreg Zidjarevről, az apáról, aki kőtehető, durva ember, fiait vásottak és verekedő természetűek, akik a környéket rettegésben tartották csinyjeikkel.

A főszereplők

Az öt megbilincselte ember, körülvéve a fogházöröktől, egy kis tisztáson áll.

Első Zidjarev Balázs, nagybajuszos idősebb ember. Egykedvűen néz jobbraballára, különösen a háza felé, ahonnan kihallatszik feleségének és Mária leányának zokogása. A tizenhat éves Franjót gyerek még. Hosszu haja belelóg a nyakába és igyekszik elrejtetni a bilincsbe vert kezét. Lukács, a legidősebb Zidjarev-fiu rosszkínézű siheder. Petrekanics Gyura pörge kalapban áll a csoportban, kis pelyhedző bajusza van és kék szemű. Az ötödik Fleischmann Ferenc, alig tizenkilenc éves, alacsony és vézna. Jó fiúnak ismerték, a verekedésbe véletlenül keveredett bele és egy esernyővel csak szétválasztani igyekezett a többiekkel.

A szabadlábra helyezettek külön csoportban állnak. Nerandzics rendőrbiztos vezetésével tíz rendőr vonul ki, akik hátraszorítják a tömeget és helyet csinálnak a bíróságnak. A helyszíni szemle ideje alatt elzárták a forgalomtól az utnak azt a szakaszát, melynek hosszában a verekedés történt. **Az uton végig fehér papírzászlók jelzik azokat a helyeket, ahol az áldozatok feküdtek.** Egyik zászlócska egészen közel a házhoz lobog: itt feküdt az ut porában áttört koponyával Vojnics-Rogics Sztipán. Négy száz méterrel feljebb feküdt holtan Rescsik Mihály.

Megérkezik a vizsgálóbíró

Kilenc óra után néhány perccel tíz detektív érkezik ki a helyszínre, néhány perccel később autón megérkezik dr. Momirovics Veljko főkapitányhelyettes is, aki a detektívekkel együtt megindul a verekedés első állomása, Vörös Mária köresmája felé. A detektívek és az újságírók itt várják be a vizsgálóbíró, aki feltűnik érkezik meg Makszimovics Szeptiszláv államügyész.

Nardini Hrvoje dr. vizsgálóbíró be-megy a köresmába, ahol a verekedést megelőzőleg néhány Majsai-uti legény ivott, amikor belépett több, már az öntudatlanságig ittas bukvácsi napszámos. Itt vitatkozni kezdtek és a Majsai-uti legények kizavarták a köresmából a bukvácsiakat. Csak három legény maradt ott, Zemunovics és a két Puskás-fivér, akik csak a verekedés lezajlása után hagyták el a köresmát.

Ki ütötte le Rogics Sztipánt?

Zidjarev Balázst vezeteli elő a fogházör. Leveszik kezéről a bilincset, mire megkőnyebbülten néz körül. A vizsgálóbíró utasítására Zidjarev megmutatja, hol állt, mikor a bukvácsiak jöttek, majd elmondja, hogy Szabó Batancs János szidni kezdte őt és családját, mire felkapott egy husángot és kirohant. A kilométerkönel Szabó letépette őt, majd még négy bukvácsi rohant rá.

— Hogy szabadult meg? — kérdezi a vizsgálóbíró.

— A fiaim kijöttek és közéjük csaptak, mire Szabó elszaladt, én utána mentem, de belebotlottam egy testbe. Rogics feküdt ott.

— Él még?

— Nem — feleli Zidjarev Bláskó — egész kék volt. Mondtam is, hogy ennek vége. Hason feküdt, arca féloldalt volt. Nem tudom ki ütötte le, én nem.

Ezután megmutatja, hogy hol feküdt a súlyosan sebesült Szabó-Hatvani József. Zidjarev tagadja, hogy verte volna a földön fekvő Rogicsot.

— Istentelen vétek lett volna azt a szegény halottat bántani — mondja Zidjarev Balázs.

A két Zidjarev-fiu azzal védekezik, hogy apjukat védtek

Ezután Zidjarev Franjót, a tizenhat éves fiút vezeteli elő. Elmondja, hogy látta, amikor apját Szabó Batancs megtámadta, mire felkapott egy kapát és kirohant. Utótt, de nem tudja kit és hol. Se Rescsiket, se Rogicsot nem bántotta.

— Senki se ütött és mégis két halott maradt a csatatéren — mondja a vizsgálóbíró, akinek intézkedésére Zidjarev Lukácsot vezeteli elő. Ugyanazt mondja, amit öccse. Apját akarta megvédeni, vasvillát ragadott és védekezett, mert valaki bieskával megszurta. Vojnics-Rogicsot nem is látta, csak az ütközet után, holtan. Nem tudja, ki ütötte le.

Petrekanics Gyura elmondja, hogy a verekedés folyt már, mikor hazarohant és egy husángot kapott fel. Látta, amikor Zidjarev Lukács felbeütötte Rescsiket, aki támoltyogva tovább akart futni, de Lukács utána szaladt és újból felbesújtotta, mire Rescsik összeesett és ott maradt a földön. Rogics Sztipánt nem tudja ki ütötte le, de látta, amikor a három Zidjarev visszatérőben megállt a földön heverő Vojnics-Rogics teste mellett és teljes erejükkel mind a hárman egy-egy hatalmas ütést mértek a szerencsétlen emberre.

Nerandzics rendőrbiztos itt elmondja,

hogy Petrekanicsot odahaza levétközve ágyban fekvő találták a rendőrök a verekedés után és Petrekanics akkor azt mondta, hogy ő nem is vett részt a verekedésben, hanem aludt.

Petrekanics elmondta ezután, hogy látta, mikor a két Zidjarev-fiu a részeg Szabó-Hatvani Józsefre támadt, aki könyörgött, hogy ne bántsák, tizenkét gyereke van, de a két Zidjarev őt is leütötte.

Fleischmann Ferenc tanukra hivatkozva vallja, hogy nála csak egy esernyő volt, amellyel senkiben kért nem okozhatott. Nem verekedni, hanem a verekedőket szétválasztani akarta. Nem tudja ki ütötte agyon Rescsiket és Vojnics-Rogicsot.

Valamennyi bukvácsi napszámos a beszámíthatatlanságig részeg volt

A peranyag szempontjából legérdekesebb vallomást Ronzover Ferenc fiatal bukvácsi földműves legény tette, aki a bukvácsiak közül egyedül menekült meg sértetlenül a véres ütközetből. Vasárnap Ronzover is letartóztatott, de csütörtökön szabadlábra helyezték. Az egyetlen épségben maradt bukvácsi elmondta, hogy Rescsik, Szabó, Hajesunk és Rogics valamennyien a tehetetlenségig ittasak voltak és dülöngve tették meg a köresmától a Zidjarev-házig terjedő utat. Elöl ment Ronzover, vezetve az öntudatlan Rescsiket, mögöttük jött Rogics Sztipán egyedül, utánuk Szabó Dániel, Szabó Hatvani József és Hajesunk János, legvégül jött Szabó Batancs, akit a ház előtt elhaladva Zidjarev Balázs szidni kezdett. A tanu szerint a távolság közte és Szabó Batancs között száz lépés lehetett, amikor egy test zuhanását hallotta. Hátranézett és Vojnics-Rogics már a földön feküdt. Látva a veszedelmet, Ronzover futni kezdett, pár lépést futott és mikor ismét visszanézett, látta, hogy Rescsik szalad mögötte. Rescsik alig állt a lábán, ruhája csupa vér volt. Pár perc múlva megjelent Szabó Batancs is, akinek kezéből dőlt a vér, eközben Rescsik összeesett és néhány száz lépésre a harc színhelyétől meghalt.

Ronzover Szabóval együtt lefutott és értesítette a csendőrséget.

Mészáros Ferencné földműves asszony szülőjéből közvetlen közelből látta az eseményeket. Látta, amikor Zidjarev Balázs és Lukács ütötték Vojnics-Rogicsot és hallotta, amint Zidjarev Balázs csizmájával rugdosta Rescsik holttestét, így szólt:

— Na, ez már halott.

Mészárosné vallomása után a kihallgatások véget értek.

Tizenegy óra volt, amikor a helyszíni szemle véget ért és a bírói bizottság kocsiba szállt. Az öt vádlottat a fogházörök közrefogták és elindultak felük a város felé. A tömeg lassan széteszött és elcsendesedett a Majsai-ut környéke.

Dr. Nardini Hrvoje vizsgálóbíró szombaton teljesen befejezi a vizsgálatot a Majsai-uti verekedés ügyében és az iratokat átteszik az ügyészségre.

Borzalmas repülőszerencsétlenség a noviszadi repülőtéren

Egy Bréguet-gép lezuhant és a pilótával együtt porráégett

Noviszadról jelentik: A noviszadi repülőtéren tegnap délelőtt ismét szomorú szenzációja volt. Egy Bréguet 14 típusu repülőgép gyakorlatozás közben félrebillent, lezuhant és a benne ülő pilótával együtt percek alatt porráégett. A borzalmas szerencsétlenség részletei a következők:

Vaszics Dragomir pilóta főhadnagy pénteken reggel fél nyolc órakor egy Bréguet 14 típusu repülőgépen felszállt és közvetlenül a repülőtér fölött gyakorlatokat végzett. A gép eleinte simán és nyugodtan szállt a levegőben, mikor azonban a pilóta forgógyakorlatokat kezdett végezni,

az aeroplán hirtelen megbillent, megfordult és oldalt az egyik szárnyára zuhant.

A szerencsétlenség pillanatok alatt játszódott le és mikor a repülőgép földet

ért, a benzintartály felrobbant és az egész gép hihetetlen gyorsasággal lángrobbant. A repülőtér tüzoltó személyzete Minimax tüzoltó készülékekkel azonnal a szerencsétlenség színhelyén termelt, de a gép olyan örült gyorsasággal égett, hogy már nem lehetett segíteni.

A szerencsétlen pilótát félig megszenesedve, holtan húzták ki a roncsok közül.

Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy Vaszics az esés pillanatában súlyos koponyacsont- és lábszártörést szenvedett, úgyhogy ha nem is gyulladt volna ki a gép, a szerencsétlen főhadnagyot aligha lehetett volna megmenteni az életnek.

Vaszics Dragomir fiatal, huszonhat éves ember volt, a szerbiai Paracsinban született és Beogradban végezte jogi

tanulmányait. Néhány év előtt Noviszadon a törvényszéki vizsgálóbíró mellett mint jegyző dolgozott, innen vonult be a repülőzredhez, ahol hamarosan karriert csinált.

Vaszics Noviszad társadalmi köreiből rendkívül kedvelt, igen képzett tiszt volt, aki rajongásig szerette hivatását és ezért is lépett be az aktív tiszték sorába.

A repülőparancsnokság a szomorú eseményről táviratilag értesítette Vaszics Paracsinban lakó szüleit, akik intézkedni fognak a szerencsétlenül járt főhadnagy temetése ügyében. Együttal a parancsnokság szigorú vizsgálatot indított annak a megállapítására, hogy a megrendítő repülőkatasztrófa mi volt az előidézője.

A katasztrófa áldozatai iránt az egész városban mély részvét nyilvánul meg.

Köztisztasági beruházások Szuboticán

A belügyminiszter jóváhagyta a városi közgyűlés határozatát

Beogradból jelentik: *Manojlovics* Dusan szuboticiai főispán pénteken hivatalos ügyek elintézése végett Beogradban tartózkodott. A főispán a belügyminiszteriumban megsürgette a legutóbbi városi közgyűlés határozatainak jóváhagyását, különösen azokat a határozatokat, amelyek különböző köztisztasági beruházásokra vonatkoznak.

A belügyminiszter ezeket a határozatokat *Manojlovics* főispán sürgetésére jóváhagyta. A jóváhagyott határozatok között szerepel a rendőrség egyenruhájára és felszerelésére ötszáz ezer dinár kiutalása, azonkívül egy lovaslokos, egy uccaseprő kocsis és egy szeméthyordó kocsis beszerzése, amelyekre négyszáz ezer dinár előirányzat van.

A kilencszáz ezer dináros előirányzatot a város a mezőéri díjalapból fogja folyósítani.

Görög tunikákban jelentek meg Izidora Duncan barátai a világ- hírű táncosnő temetésén

Párisból jelentik: Több mint tízezer főnyi tömeg kísérte el utolsó útjára a tragikus végű *Izidora Duncan*-t.

A párisi krematórium előtt már kora délelőtti gyülekezni kezdtek a világhírű táncosnő barátai és barátai, akik *fehér görög tunikákban, lábukon görög szandálal jelentek meg, hogy ezzel is áldozzanak Izidora Duncan geniúsának.* Az órákig tartó gyászszertartást a tömeg meglehetősen fegyelmezetten nézte végig, amikor azonban a holttestet a hamvasztó kemencébe vitték, a *Duncan*-rajongókön valóságos örület vett erőt és vadul egymás felé taposva igyekeztek a koporsóhoz jutni. A rendőrség csak a legnagyobb erőfeszítés árán tudta megfékezni a hangosan zokogó és extázisba jutott tömeget, amelyet kiszorítottak a krematórium épületéből és csak néhányan maradtak bent az épületben. A hamvasztás után *Raymond Duncan*, a világhírű táncosnő fivére, aki szintén *fehér tunikát viselt*, patetikusan fölhívta a hamvedret és körülhordozta *Izidora Duncan* barátai és barátai között, akik *hangos juvesszékkelésel sorban megcsókolták a halotti urnát.*

Kizárták a pártból, amelynek nem is volt tagja

Zwirscics Károly feljelentést tesz meghurocolása miatt

A szombori magyar párt intézőbizottsága közleményt tett közzé, mely szerint *Zwirscics Károly* szombori mechanikus, intézőbizottsági tagot törölte a párt tagjai sorából, mert a választások alatt olyan magatartást tanúsított a magyar párttal szemben, hogy azt minden magyar legsúlyosabban elítélte. Ezzel kapcsolatban *Zwirscics Károly* annak a közlését kéri, hogy tudomása szerint soha nem volt a magyar párt tagja, nem tudja milyen alapon szerepeltetik mint intézőbizottsági tagot s hogy meghurocoltatása miatt megteszi a büntető feljelentést.

Az egész furcsa kizárási históriának van egy másik oldala is. *Zwirscics Károly* tekintélyes polgára Szombornak, elnöke az ottani magyar dalárdának, legutóbb ő rendezte meg az országos magyar dalos ünnepet, amely a magyar dal manifesztációja volt. *Zwirscics* ezenkívül igazgatója a magyar iparos egyletnek s így az, hogy nyilvánosan meghurocolják a szombori iparosság és általában a magyar polgárság körében kínos megütközést kelt. *Zwirscics* nem tett semmi mást, mint amit Szuboticán a magyar párt összes tagjai megtettek, agított az igazságügyminiszter listája érdekében. Általában nagyon szükséges volna már, hogy szűnjön meg az, hogy egyesek a maguk jelentéktelenségét oly módon akarják jelentőssé tenni, hogy patentekeket adnak arra nézve, hogy kik a jó magyarok, másokról pedig bizonyítványt

állítanak ki, hogy rossz magyarok. A magyarság sokkal gyengébb, semhogy megengedhetné magának azt a luxust, hogy azokat, akik a jugoszláviai magyarság boldogulását másképpen akarják elősegíteni, mint azt a legtöbbször előfont, szüklátókörü s politikai ambíciókban, vagy egyéni érdekekben sértett emberek képzelik — kiközösítse, vagy megbélyegezze. Ha mi azért küzdünk, hogy egyetlen miniszternek sincs joga névvegyelemezni, senki se arrogáljon olyan jogot, hogy neki joga van a magyar érzést névvegyelemezni, a magyar lelkiismeretét megbírálni.

Levine elindult India felé

Az oceánrepülő pilóta megakarja javítani a távirépülés világrekordját

Budapestről jelentik: *Levine* oceánrepülő pilóta *Hinchcliff* pilótával pénteken délelőtt startolt a *Gramvelli*-repülőtérről, a *Mis Columbia*-n az indiai *Karachi*-ig. *Levine* leszállás nélkül akarja megtenni az utat, hogy ezáltal megdöntse a repülés eddigi világrekordját. A start kitűnően sikerült, a gép simán emelkedett fel és csakhamar eltűnt a láthatárról.

A *Mis Columbia* utiránya még ismeretlen, miután *Levine* erről nem nyilatkozott. A gép valószínűleg *Berlin*-*Prágán*, *Budapest*-en és *Beograd*-on át és *Kisázsian* át repül célja felé.

A meztelen győzelmi szobrot mégis felállítják Beogradban

Mestrovics műve a várfalon, a Duna- Száva torkolat feleit kapott helyet

Sokáig tartott, amíg elült a za felháborodás, amelyet a közszemérem és jóerkölcsök beogradi harcosaiban keltett *Mestrovics* Iván híres művének, a Győzelmi Szobornak tervbevett felállítása. Amakidején beszámoltunk az elkecseregett kampányról, amit a beogradi sajtóban a meztelen férfi-szobor ellen feltek ki és ennek a kampánynak eredményeképpen Beograd város vezetői valóban elálltak attól a tervtől, hogy az emlékművet a város centrumában, a *Teraziján* állítsák fel. A talapzat építését hirtelen abbahagyták s azóta lassanként feledésbe ment az egész szobor-affér.

Most végre megtalálták a közeputat az eredeti elgondolás és a kéllehetetlen erkölcsi felháborodás között. Mint Beogradból jelentik, a város vezetősége legutóbb olyan határozatot hozott, amely szerint a *Mestrovics*-szobrot mégis kiemelik a közraktár poros öcskaságai közül, de nem a *Teraziján* fogják elhelyezni, hanem távolabbeső ponton: a régi vár falán, annál a kanyarulatnál, ahol a várfal alatt a Száva a Dunába torkollik.

A hatalmas arányokban megalkotott győzelmi szobor arccal a zemuni, Szávan-inneni táj felé fog nézni. Azokra az utasokra, akik Beogradot hajóval közelítik meg, már messziről lenyűgöző hatással lesz az óriás, művészien szimbolikus erejű szobor, amely ezen a helyen ugyanúgy fog hatni, mint a newyorki Szabadság-szobor az óceánon közlekedő hajók utasaira.

ENGLESKI MAGAZIN
Beograd
Vuka Karadžića ul. 18. Telefon 24-98
Zagreb
Strossmajerova 10 — Telefon 16-56

És az endi uri divatruház. Saját máterában fő zít mé ték után ruhái és felhárnu
Eredeti Burberry Weatherproof

HIREK

— A szubotici polgármester helyettese. *Sztipics Károly* dr. polgármester, mint jelentették, csütörtökön délután tanulmányutazott Zagrebba, ahol egy héttig fog időzni. A polgármestert ez idő alatt *dr. Hoffmann Károly* városi tanácsnok helyettesíti.

— Uj jugoszláv konzul Pécsen. A külügyminiszter *Szakovity János* tiranai ügyvivőt pécsi konzullá nevezte ki, aki új állását a jövő hét végén foglalja el.

— Időjárás. A Meteorológiai Intézet jelent: Hősüllyedés, sok helyütt esők esetleg zivatarok.

— Szubotica város közgyűlése. Szubotica város október hónap első napjaiban rendkívüli közgyűlést tart. A közgyűlés a közszégi választások előkészületeinek megállapítása végett hívták össze.

— Kinevezések a vajdasági közigazgatásban. *Beckerekről* jelentik: *Alekszijevis Mita* beogradi főispán *Kolárovis Dusan* zsabljai főszolgabíró főispáni titkárnak nevezte ki a beckereki főispánsági kirendeltséghez. *Kolárovis* pénteken adta át főszolgabírói hivatalát *Purics-Dragoljevics György* eddigi noviszádi vasuti rendőrségi főnöknek, akit a belügyminiszter *Zsabaljra* főszolgabírónak nevezett ki.

— Szubotica városhoz megérkezett a közigazgatási bizálg határozata a képviselőtestületi tagok számáról. Szubotica város, mint megirtuk, száz képviselőtestületi tagot választ a közszégi választásokon. A képviselők számát a beogradi közigazgatási bíróság állapította meg, amely pénteken értesítette a városi tanácsot határozatáról. A városi tanács szombaton hivatalos hirdmények után fogja ézt közzétenni.

— Forradalmi mozgalom Spanyolországban. Párisból jelentik: A lapok értesítését szerint a spanyol határt átlépő utasok egyértelműen azt mondják, hogy Spanyolországban egyre veszedelmesebb méreteket ölt a forradalmi mozgalom.

— A pénzügyminiszter sürgető a szubotici adótartozások befizetését. A pénzügyminiszter újabb távirati rendeletet küldött a szubotici kerületi pénzügyigazgatósághoz, amelyben elrendeli, hogy az adóhátralékok behajtását a legszigorubbán eszközöljék. Minden adóhátralékos fel kell szólítani, hogy tegyen eleget fizetési kötelezettségének és ha ezt elmulasztja, meg kell indítani ellene a végrehajtási eljárást. A szubotici kerületi pénzügyigazgatóság felhívja a hátralékos adófizetőket, hogy ez évi mind a három negyedét fizesse be a városi adóhivatalba, mert ellenkező esetben végrehajtást rendelnek el. A régebbi tartozást illetően a pénzügyi törvény rendelkezései érvényesek.

— Leégett egy beogradi ipartelep. Beogradból jelentik: Pénteken a kora délutáni órákban tűz támadt az első beogradi textilgyár orsótelepén, amely teljesen leégett. A kár másfél-kétfélmillió dinár, de az összeg biztosítás útján megtérül.

— Feleségéhez vágta az égő petróleumlámpát. Szentáról jelentik: *Baranyi Sándor* meli fuvaros a napokban összeszólkkozott feleségével. A veszekedés hevében a feldühödött férj felkapta az asztalról az égő petróleum lámpát és feleségéhez vágta. Szerencsére a lámpa elaludt és így robbanás nem történt, de *Baranyiné* fején súlyosan megsérült. A rendőrség a férj ellen megindította az eljárást.

— A nemzetközi turistakongresszus résztvevői Zagrebban. Zagreből jelentik: Pénteken délelőtt érkeztek meg Zagrebba az ezidei nemzetközi turistakongresszus résztvevői. A kongresszuson képviselve vannak Európa összes államainak turista-egyesületei, több száz személy. A kongresszus résztvevői szombatiig maradnak Zagrebban és ezután folytatják útjukat a szlovén Alpokba és a dalmáciai tengerpartra.

— Zavar a zagrebi »Merkur«-ban. Zagreből jelentik: A zagrebi »Merkur«-ban, a horvátországi magánalkalmazottak szövetségében, melynek közel ötvenezer tagja van, súlyos krízis támadt. A választmány kebelében három frakció keletkezett az igazgatóság híveiből és ellenfeleiből. A csütörtöki választmányi ülésen egy semleges csoport javaslatára elhatározták, hogy paritásos bizottságot küldenek ki az igazgatóság működésének felülvizsgálására. Az igazgatóság azonban megtagadta a könyvek kiadását és kiutasította a bizottságot a helyiségből. Így is nagyobbarányu visszaéléseket állapított meg a bizottság és ezért vasárnapra rendkívüli kongresszust hívtak össze.

— Porosz újságírók tanulmányutja Jugoszláviában. Beogradból jelentik: Németországból szeptember hó 26-ikán egy nagyobb csoport újságíró érkezik Beogradba, ahonnan tanulmánykörútra indulnak. A vendégek fogadására az újságíró-egyesület nagy előkészületeket tett.

— Az újságíróegyesület közgyűlése. Bródból jelentik: Vasárnap nyílik meg Bródban a Jugoszláv Újságíró-egyesület ezévi rendes közgyűlése. A közgyűlés igen élénk lesz, mert eddig az egyesületnek több mint kétszáz tagja jelentette be részvételét. A közgyűlés valószínűleg ismét viharos lefolyásnak ígérkezik, mert újabb napirenden vannak mindazok a kérdések, melyek miatt a tavalyi cetinjei kongresszust félbe kellett szakítani.

— Leégett Szarajevó legnagyobb mozija. Szarajevóból jelentik: Súlyos tüzkatasztrófa történt Szarajevó egyik legnagyobb mozijában, az »Imperial-Kino«-ban. Éppen a »Madame Sans-Gêne« című filmet kellett volna bemutatni a nézőtérén egybegyűlt filmcenzúra bizottságnak, amikor kialudt a villany és rettenetes robbanás rázkódtatta meg az egész épületet. A vetítő-gép rövidzárlat miatt szikrázni kezdett, az egyik szikra ráesett egy filmtekerésre és ez okozta a robbanást. A robbanás után tűz támadt, mely rövidesen elhamvasztotta a vetítőkamra egész berendezését, több komplett filmet és átesapott a nézőtérre is, melynek berendezése súlyosan megrongálódott. Nagy erőfeszítéssel sikerült a tüzoltóságnak az esti órákban eloltani a tüzet. A robbanásnál a mozi operatőrije súlyos égési sebeket szenvedett. A kár meghaladja a félmillió dinárt.

— Betörés Vrsacon. Vrsacról jelentik: *Mencel Gáspár* feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik *Guduricai-ut 116. szám* alatti lakására betörték és onnan készpénzt, ékszereket és ruhaneműt loptak. A rendőrség megindította a nyomozást.

— Az angolok agresszív politikája Egyiptomban. Kairóhól jelentik: Az egyiptomi sajtó aggodalommal ir arról, hogy *Zaglul pasa* halála óta Anglia egyre agresszívebb politikát folytat. A lapok Anglia intranzigens politikájának magyarozatát abban látják, hogy London fél attól, hogy Olaszország befolyása erősödni kezd Egyiptomban.

— Ötszáz dináros probléma. A Bácsmegeyi Napló vasárnap reggel megjelent száma — mint már jelentettük — ezen a címen új rovatot kezd, amelynek munkatársa részben az olvasóközönség lesz, mert a szerkesztőség csak felveti a problémát, az ötletes megfjtést a közönségtől várja. Azok a problémák amelyek az új rovatban megjelennek nem lesznek világrengetők, hanem inkább érdekesekek, megfjtésükhöz sem kell semmiféle elméleti tudás, vagy előkészítés, hanem gondolkodás, megfigyelőképesség, szellemesség és ötlet. A holnapi vasárnapi laphon megjelenő, első közlemény mindenkivel megérteti ezt az új rovatot. A föladdott problémák legügyesebb megfjtői között minden héten ötszáz dinárt sorsolunk ki. Azt, hogy melyik pályázat érdemes arra, hogy a sorsolásban résztvegyen, minden alkalommal más-más, a szerkesztőségen kívül álló dönti el. Ennél a pályázatnál sem érvényesülhet tehát semmiféle protekció, vagy befolyás, annál kevésbbé mert a pályázók előre nem is tudhatják, ki lesz a pályamunkák bírója.

— **Redukálják az államrendőrségi tiszviselői kart.** Beogradból jelentik: A belügyminisztériumban bizottságot létesítettek, amely rendeletet kapott a belügyminisztertől, hogy az államrendőrségi tiszviselői karban nagyobb redukciót hajtsen végre. A leépítést elsősorban az erkölcsi kvalifikáció alapján hajtják végre. Mindazokat a rendőrtiszviselőket, szolgabírókat és főszolgabírókat, akik ellen büntügyi feljelentés történt, vagy eljárás van folyamatban, el fogják bocsátani. A belügyminiszternek az a szándéka, hogy a választások alatti hatalmaskodó elemektől is megtisztítsa a tiszviselői kart.

— **A vasutigazgatóság felhívása a fürdőzőkhöz.** A vasutigazgatóság felhívja azokat a fürdőzőket, akik az öven százalékos vasuti kedvezményt igénybe akarják venni, hogy visszatérésük alkalmával az igazoló irást, amellyel a fürdőigazgatóság igazolja, hogy legalább tizenöt napig tartózkodtak a fürdőhelyen, valamint a vasuti jegyet, amellyel a fürdőbe utaztak, a kiinduló vasutállomás pénztáránál bélyegeztessék le, mert enélkül nem élvezhetik a kedvezményt.

— **A Fruska Gora turistaegylet kirándulása.** Noviszadról jelentik: A noviszadi Fruska Gora turistaegylet vasárnap, szeptember 21-ikén több társas kirándulást rendez a Fruska Gora hegységben. Az első csoport reggel 5.35 órakor indul a becsini kiránduló vonattal, a második csoport reggel 6 órakor a kamenicai hajóval, míg a harmadik csoport reggel 6.55 órakor a karloveli személyvonattal. Ez a csoport Karlovecről Sztrazilovon és Vilinavadán keresztül Kamenicára rándul ki.

— **Kikindára helyezték át a vrsaci kátholikus káplánt.** Vrsacról jelentik: Khaled Miklós vrsaci római katolikus káplánt Velika-Kikindára helyezték át káplánnak.

— **Megkezdődtek a tanítások a belacrkvai főgimnáziumban.** Belacrkváról jelentik: A minisztertanács feltétel nélkül engedélyezte a belacrkvai főgimnázium fenntartását. Az intézetben ennek következtében megkezdődtek a rendes tanítások. A belacrkvai főgimnáziumban ebben az évben összesen 339 növendék iratkozott be és pedig az alsó négyosztályba 224, a felső osztályokba pedig 115 növendék.

— **Táncbemutató a Városi-kávéházban.** Az a mozgalom, amely azt kívánja, hogy a mostani tulmerész és gyakran izléstelen táncok helyett decens táncokkal szórakozzék a közönség, világszerte diadalmaskodik. A jövő szezonban kétségtelenül új táncok dominálnak majd. Ezeket az új decens táncokat mutatták be csütörtökön este a városi kávéház parkettjén Landau Juliska és Landau táncmesterek. A nagyszámú előkelő közönség általános véleménye szerint a bemutatott táncok szépek és decensek. Tetszett a Banana's Sled, elegáns az új Tango, kedves a Black Bottom de mégis a Slow Wats tetszett legjobban, szolid formája és ritmikus lépéseivel ki fogja szorítani a Charleston örült rugdalózásait. A bemutatónak sikerült volt, szép, elegáns táncukat megtapsolták.

— **Ismeretlen férfi holttestét vetette ki a Duna.** Bezánból jelentik: A bezánai csendőrségben jelentették, hogy a Duna hullámai egy huszonöt-három év körüli jobhított férfi holttestét vetették partra. A holttesten nincsenek külső erőszak nyomai. A csendőrség megindította a nyomozást, de a holttest személyazonosságát mindeztideig nem sikerült megállapítani, mert ruhájában semmiféle igazoló okmányt nem találtak.

— **Október elsején tartja a felvételi vizsgát a vajdasági magyar színház.** Földessy Sándor, a vajdasági magyar színház igazgatójának felhívására annyi jelentkező kérte felvételét a társulathoz, hogy az igazgató kénytelen volt a végleges döntést október elsejére halasztani, amikor a szlovenszói újtárol vizsztatér. Távollétében Arányi Jenő társulati titkár, a Revil színházi újság volt szerkesztője helyettesíti, aki mindenemelőzetes tárgyalás lefolytatásával meg van bízva. Arányi titkár délelőttönként a Munka szerkesztőségében ta-

lálható (Kniaza Mihajla 2), délután 5-7 között pedig a Népkörben. Telefon száma délelőtt 337, délután 690, leveleket a 107. számú postafiók címére kell feladni.

— **Jegyzői tanfolyamot állítanak fel Szomborban.** Szomborból jelentik: Jól informált helyről szerzett értesítés szerint rövidesen szabályrendelet fog megjelenni a jegyzői tanfolyam felállításáról. A tanfolyamot még ez évben Szomborban állítják fel.

— **Meghíusult lányzöktetés.** Becskerekről jelentik: Izgalmas jelenet játszódott le pénteken Becskereken a Takovo-uccában. Sztaniszlav Minzelka becskerek-i jómódú gazdálkodó leánya, Crejin Csoda nevé becskerek-i fiatalemberrel sétált az uccán. A leány mit sem sejtett arról, hogy udvarlója össze beszélt Karapucov Veszelin kumanovói legénnyel, a leány megszöktetésére. A lányzöktetést a két fiatalember amerikai módon akarta végrehajtani. Autót béreltek, amelyen Karapucov Veszelin a Takovo-uccában várta barátját és a leányt. Amikor a leány az autó mellett elhaladt Crejinnek, Karapucov kiugrott az autóból, megragadták a leányt, befogták a száját és bedobták az autóra. Az autó elindult, a leány sikoltozni kezdett, amire figyelmesek lettek a járókelők. A sofőr, amikor látta miről van szó, megállította az autót és kijelentette, hogy nem viszi tovább őket. Erre nagy esődület támadt. A két férfi meglépett, kiugrott az autóból, és megszökték. A leány feljelentést tett a két férfi ellen, a rendőrségen.

— **Törökország fegyverkezik.** Konstantinápolyból jelentik: A török sajtó sokat foglalkozik most a balkán államok versenyfegyverkezésével, ami állandó nyugtalanságot jelent. Törökország a lapok szerint kénytelen lesz tengeri haderejét fejleszteni, miután Görögország is jelentékenyen kiépíti flottáját. Törökország új cirkálókat és tengeralattjárókat szerez be, hogy fölénybe kerüljön Görögországgal szemben.

— **Négy hordó ekrazitot találtak egy besszarabiai állomáson.** Bukarestből jelentik: A visteniceni állomáson négy gazdátlan hordót találtak, amelyekben ekrazit volt. A hatóságok azt hiszik, hogy a robbanóanyag Szovjetországból került be és hogy merénylet célját szolgáltatta. A rendőrség széleskörű nyomozást indított.

Kozmetikai intézet

állandó orvosi vezetés és felügyelet alatt

Sabotica, Ciril-četod trg

5

Villany- és fénykezelő ** Bőr- és szépségápoló

— **Páncélautókat rendelt a bécsi rendőrség.** Bécsből jelentik: A Neues Wiener Journal szerint a bécsi rendőrség kérdést intézett egyik osztrák gépgyárhoz, hogy hajlandó volna-e a rendőrség részére páncélautókat készíteni. A gyár a lap szerint kijelentette, hogy a rendelést nem fogadja el, állítólag azért, mert a munkások, mikor tudomást szereztek a bécsi rendőrség tervéről, kijelentették, hogy sztrájkba lépnek, ha a gyár vállalja a munkát.

— **A vajdasági demokrata képviselői akciója a szentai főgimnázium érdekében.** Szentáról jelentik: Kerepessy Vince országgyűlési képviselő az összes vajdasági demokratapárti képviselőknél megküldötte a város memorandumát, amelyet a főgimnázium ügyében elfogadtak és felkérte őket, hogy Kumandui közoktatásiügyi miniszterrel személyesen járjanak el a szentai főgimnázium érdekében. Grol Milán, Setyerov Szlavko, Novakovic Izidor és Vukanovic képviselők már bejelentették Kerepessynek, hogy kérésének eleget tesznek és együttesen felkérnek a minisztert a sérelmes rendelet visszavonására.

— **A szentai állami nyugdíjasoknak jelentkezniük kell az állami adóhivatalban.** Szentáról jelentik: A szentai járási pénzügyigazgatóság felhívja az állami nyugdíjasokat, valamint nyugdíjasok özvegyeit, hogy három napon belül az állami adóhivatalban feltétlenül jelentkezzenek. A jelentkezésnél egyes hiányzó személyi adatokra vonatkozóan kell majd felvilágosítást adni.

— **Ötezer dinár jutalmat kap, aki felkutat egy eltűnt szerelmes párt.** Adler Hermann gazdag szentai gabonakereskedő leánya Jenovác Gyuró szentai fiatalemberrel megszökött és a legszorgosabb kutatással sem sikerült a szökevények nyomába jutni. Adler most ötezer dinár jutalmat tűzött ki annak, aki a szökevények nyomára vezet.

— **Ellopták a pénztárcáját.** Szentáról jelentik: Nagy Urbán gazdának, mialatt lakásáról a városházáig ért, ismeretlen tettesek kilopták zsebéből a tárcáját, amelyben azonban fontos iratokon kívül mindössze tizenhárom dinár volt. A rendőrség nyomozást indított a zsebmetszők kézrekerítésére.

— **Hétfőn kezdődik a máltoráki mérgekeverő büntügyének főtárgyalása.** Becskerekről jelentik: A becskerek-i törvényszék hétfőn kezdő tárgyalni Szibu Katka máltoráki lakos büntügyét, akit mint ismeretes, azzal vádolnak, hogy hat évvel ezelőtt megmérgezte férjét. A beograd-i vegyészeti laboratórium két ízben és a zagrebi egy ízben adott analízist a holttestről. A három analízis ellentmond egymásnak. A beograd-i laboratórium átiratában szemrehányást tett a becskerek-i törvényszéknek, hogy miért fordult analízisért a zagrebi vegyvizsgáló állomáshoz is. A becskerek-i törvényszék tanuként megidézte a beograd-i vegyvizsgáló állomás referenseit, akik az analíziseket készítették. A beograd-i laboratórium értesítette a becskerek-i ügyészséget, hogy az előadók a tárgyaláson nem jelenhetnek meg, mert a laboratóriumnak nincs hitele az utazási költségek fedezésére. A tárgyalás iránt Becskereken nagy érdeklődés mutatkozik.

Őszi és téli angol szövetujdonságok

ny választékban megérkeztek. Kérem a n. é. közönséget a szám szives meglátására.

BŐRŐ VINCE

angol úri szabó

— **Befejezték a vizsgálatot Szabó Mihály sztaribecsei gazdálkodó gyilkosságának ügyében.** Noviszadról jelentik: Ez év júliusában az egész Vajdaságban nagy szenzációt keltezt az a borzalmas bűntény, amelyet a sztaribecsei csendőrség derített ki és amelynek az áldozata Szabó Mihály ötvenkét éves sztaribecsei gazdálkodó, aki 1926 december 17-én tűnt el nyomtalanul lakásáról. Szabó Mihály eltűnése után másnap felesége megjelent a csendőrségen és azt a gyanúját fejezte ki, hogy Szabó a nagy ködben vagy eltévesztette az utat és a Tiszába esett, vagy pedig Oroszországba ment, ahol a háború ideje alatt hadifogoly volt. A sztaribecsei csendőrség az asszony jelentése után megindította a vizsgálatot, de eredménytelenül, mert Szabót seholsem lehetett megtalálni. Az idei év júliusában azután a csendőrség névtelen levelet kapott, amiben figyelmeztették, hogy az eltűnt gazdálkodó bűntény áldozata lett és a szálláson temették el. Az újból megindított nyomozás során a csendőrség letartóztatta Börcsök Mihály 32 éves gazdálkodót és hamarosan Szabó fiát is, Szabó Mártont, és ekkor kiderült, hogy a sztaribecsei gyilkosság értelm szerzője Szabó Mihályné és a gyilkosságról Börcsök felesége is tudott. Julius 8-án a csendőrség a szálláson meg is találta Szabó Mihály elásott holttestét. A borzalmas bűntény felfedezése után mind a négy gyanúsítottat bezárították a noviszadi ügyészség fogházába és megindították ellenük a vizsgálatot. Dr. Novák noviszadi vizsgálóbíró a vizsgálati eljárást pénteken délelőtt fejezte be Börcsökék ügyében és az iratokat átküldte az ügyészségre, amely mind a négy vádlott ellen vádat emel. A gyilkosság ügyében, amely iránt úgy Noviszadon, mint Sztaribecsejen, igen nagy érdeklődés nyilvánul meg, november elején tartják meg a noviszadi törvényszéken.

— **Tűz Novakanizsán.** Novakanizsáról jelentik: Bogdanov Petis földbírtokos háza csütörtökön délután a padláson elhelyezett nagymennyiségű gabonával együtt leégett. Minthogy egyszerre kétfelől támadt a tűz, a rendőrségnek az a feltevése, hogy bosszúból gyújtották fel a házat. A kár ötvenezer dinár.

— **A hajducsical szerelmi dráma egyik áldozatának állapota válságos.** Becskerekről jelentik: A hajducsical szerelmi dráma életben maradt áldozatait a becskerek-i kórházba szállították. Safrankó Misa állapota nagyon súlyos, lábai megmerevedtek, hangja már alig hallható és az orvosok nem bíznak felgyógyulásában. A másik áldozatnak, Molnár Zsuzsának, aki könnyebben sérült meg, állapota javulófélben van. A rendőrség mind a kettőjüket kihallgatta. A lány azt vallotta, hogy Csesznák nem akarta őt megölni, mert szerette és ha meg akarta volna ölni, azt meg is tette volna. A lány végül kijelentette, hogy a gyilkost nem szerette és az apja sem akarta, hogy tizenéves kora előtt férjhez menjen.

— **Titkos találkahelyet fedezett fel a becskerek-i rendőrség.** Becskerekről jelentik: A rendőrség eljárást indított Milutin Dusan vendéglős és Devics Sztevan cselédközvetítő ellen. Azzal gyanúsítják őket, hogy a vendéglős titkos találkahelyet rendezett be, ahova a cselédszerző szállított fiatal leányokat. A gyanúsítottak a kihallgatás alkalmával tagadták a vádat, de a vendéglősben talált tizenöt éves leány terhelő vallomást tett ellenük.

— **A Magyarországra és Magyarországon keresztül utazó SHS közönség kényelmére nagyjelentőségű körülmény az, hogy 1927. szeptember hó 21-ikétől október hó 22-ikéig a magyar határ a szabályszerű jugoszláv utlevél és utazási igazolvány felmutatása mellett magyar vízum nélkül is átléphető. A jugoszláv utlevelekre a magyar vízumot egyébként csak Beogradban lehetne megszerezni, ami nemcsak időtrábló, körülményes, de költséges is. Szeptember 21-ikétől október 22-ikéig, tehát nemcsak ezek a beadások takaríthatók meg, hanem a magyar vízum utólag Budapesten féláron szereshető meg. Kívánatos volna, hogy a két állam polgárának minél könnyebb érintkezése céljából az ilyen intézkedés állandósítsák és amint a viszonyok engednék, a teljes közlekedésszabadság visszaállítsák. A vízum nélküli utazás kedvezményén kívül fenti időtartamra szóló lényeges vasuti díjmérséklések is engedélyeztetnek úgy a Budapestre és vissza való utazásra, mint a Magyarországon át való utazásra is és így ezeket a vasuti és vízumkedvezményeket az Ausztriába, Csehszlovákiába stb. országokba utazó jugoszláv alattvalók is igénybe vehetik. A vízum nélküli utazásra a vasuti, továbbá szállodai és vendéglői ármérséklések igénybevételére jogosító igazolványok darabonként 40 dinár és portó beklüdele ellenében a vidéki SHS kereskedelmi testületek (Lloyd), utazási irodák, pénztézetek és a beograd-i magyar kereskedelmi megbízottnál szereshetők be.**

— **Capablanca a cubai diplomácia tagja.** Newyorkból jelentik: A cubai kormányelnök Capablancát nevezte ki a cubai diplomáciai testület tagjává, de nem osztották be diplomáciai szolgálatra. A kinevezés elsősorban azért történt, hogy a sakk-világbajnok mint diplomata, államköltségen utazhasson a nemzetközi versenyekre.

— **Büzközpont Szubotica belterületén.** (Panaszos levél.) A Bácsmegyei Napló csütörtöki számában olvastam dr. Martinisz József főorvos ur nyilatkozatát, amelyben a tüdővész rohamos terjedésére mutatott rá. Szubotica valóban a tüdővész melegágya. Engedjessék meg nekem, mint Szubotica város adófizető polgárának, hogy felhívjam a szuboticeai egészségügyi hivatal és a városi hatóság figyelmét a Trumbiceva és a Kralja Tomislava-uccák sarkán lévő csatornákra. A csatornákból kiáradó büz annyira tűrhetetlen, hogy az egész uccarészt ki kell kerülni a járókelőknek, hanem akarnak rosszul lenni. Az ott álló rendőr kénytelen az orrát befogni a büz miatt... Így nem lenne esoda, ha egyszer kolera tűné fel a felet Szubotican. Az adózó polgárság, azt hiszem, annyi követelhet pénzért, hogy a városi hatóság is ilyezzezzék a bacillus-féle zsekket eszükenteni s a polgárság egészségére vigyázn. (Aláírás.)

— **Betöltik a Nemzeti Bank kormányzói állását.** Beogradból jelentik: A Nemzeti Bank igazgatósága legutóbbi ülésén elhatározta, hogy a bank kormányzói állását rövidesen betöltik. Az igazgatóság szűkebb körű bizottságot választott, amely megteszi a szükséges lépéseket. A bizottság tagjai pénteken felkeresték Vukicsevics Velja miniszterelnököt és Spaho Mehmed dr. kereskedelemügyi minisztert.

— **Ujból megindul a Belgrader Zeitung.** Beogradból jelentik: A Belgrader Zeitung, amely egy évvel ezelőtt szűnt meg, október 4-ikén újból megindul Beogradban, de csak mint hetilap. A lap különösen közgazdasági híreket fog közölni.

— **Beogradban épül a Balkán egyetlen bankjegynyomdája.** Beogradból jelentik: A Nemzeti Bank, mint ismeretes, bankjegynyomdát állít fel Beogradban. A nyomda január elsejére fog teljesen elkészülni. A bankjegyekhez szükséges papírt a bank Franciaországban fogja beszerezni. A legközelebbi papírpénzket tehát már Jugoszláviában fogják nyomni. Ez lesz az egyetlen bankjegynyomda a Balkánon.

— **Házasság.** Dombovits Margitka (Apatin) és Mamusich Imre drámaföldbirtokos szeptember 24-ikén Apatinban házasságot kötöttek.

— **Iparművészeti kurzus.** Hercl Rózi iparművészeti kurzusa október 1-én kezdődik. Tanítás: tervezés, kézimunka, selyemfestés, batik kartonázs. Jelentkezni lehet naponta Strossmayerova ul. 11. II. emelet (Eskomptna Banka).

VÁROSI ÉS KÖZSÉGI VÁLASZTÁSOK SZABÁLYZATA
„SLA VIJA” könyvkereskedésben
NOVISAD, Pašičeva ul. kapható 1371

— **A vetélytárs bosszúja.** Szentáról jelentik: Rajnai Károly molli gazda eljegyzését akarta tartani menyasszonyával. Amikor este a temetőn keresztül az eljegyzési lakomára igyekezett, valaki a bokrok közül rálépett és a lábán megsebesítette. A rendőrség megindította a nyomozást. Az a feltevés, hogy Rajnaira valamelyik vetélytársa lőtt rá.

— **Legjobban lesz kiszolgálva** iskolakönyv-vásárlásainál a Jedinstvo könyvkereskedésben.

— **Egy noviszadi asszony Topolán kitétte a gyermekét.** Topoláról jelentik: Özvegy Halász Ferencné csütörtökön este, amikor az uccai kaput be akarta zárni, az uccáról gyereksírást hallott. Kinézett és a kapuban egy pólyába burkolt leánygyermeket talált. Körülbelül egyhónapos lehet. Feje alatt volt papírba csomagolva néhány kis ingecske és ruhadarab, mellette a földön állt egy gyógyszerládából való üveg szoptatógumival és az üvegben egy kevéske tej. Halászné azonnal jelentést tett a rendőrségen, ahol megindították a nyomozást és megállapították, hogy a csecsemőt egy középtermetű asszony, aki zöldszínű ruhát és szivert viselt és aki aznap délután érkezett Noviszad felől, helyezte Horváthné kapujába. A nyomozást elősegíti az is, hogy a csecsemő mellett talált üvegen Alargics Szvetozár noviszadi gyógyszerész címkeje szerepel. A rendőrség tovább folytatja a nyomozást.

— **Elrontott gyomor, bélzavarok, émelygés, kellemetlen szájíz, homlokfejtájás, láz, székszorulás, hányás vagy hasmenés** esetinél már egy pohár természetes »Ferenc József« keserűvíz gyorsan, biztosan és kellemesen hat. A gyakorlati orvostudomány igazolja, hogy a **Ferenc József** víz használata a sok évés és ivás káros következményeinél igazi jótéteménynek bizonyul. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— **Paja Todorovics** hírneves zenész zagrebi társulatával folyó hó 17-ikén érkezik Velika-Kikindára és a Városcsokafánában megkezdí hangversenyét. A zenekar elsőrangú és ugy a szalón, mint a jazzband tánc stb. legújabb darabjait fogja bemutatni. A hírneves zenész iránt nagy az érdeklődés.

— **Bezárják Szerbia első gimnáziumát.** Beogradból jelentik: Nagy izgalmat és elkeseredést váltott ki a közoktatásiügyi miniszternek legutóbbi kelt rendelete, amellyel az első beogradi szerb gimnázium működését megszünteti. A régi gimnázium még 1834-ben nyílt meg és sok történelmi emlék és tradíció fűződik hozzá. A lakosság közt mozgalom indult meg, melynek célja a minisztert rendeletének visszavonására bírni. A mozgalmat a kormány tagjai és a város vezetői is támogatják.

— **A kicsapódó láng összeégette egy inas arcát.** Lokról jelentik: Prekajac Mika loki kereskedőnek Vujanovity Dusan nevű tizenéves inasa a kenyérsütő kemencébe tüzet akart rakni, de mivel a szalma nem akart meggyuladni, petróleumot öntött rá. A petróleum hirtelen lángalobbant és a kicsapódó láng a fiúnak az egész arcát leperzseltte. A szerencsétlen fiút azonnal gyógykezelés alá vették, de alighanem elveszíti a szemévilágát.

Világmarika:
**Cendre de rose
Rouge mandarine
Bourjois — Paris**
9379

— **A rokkantak nemzetközi kongresszusa.** Beogradból jelentik: Az idei nemzetközi rokkantkongresszust szeptember 29-ikén Bécsben tartják meg. A kongresszuson Jugoszláviát Lazarevics Péter nyugalmazott ezredes, az országos rokkant-egyesület elnöke fogja képviselni.

— **A Vasas—SzAND vasárnapi mérkőzésére** jegyek kedvezményes áron elővételben kaphatók Bata sportüzletében 10, 20 és 30 dinárért szombat este hét óráig és vasárnap délelőtt 8—12-ig a Báránycsokházban. A pályán a jegyek 15, 30 és 40 dinárba kerülnek.

— **Házasság.** Kulundzics Mancika és Ötvös Antal szeptember 24-ikén délután fél öt órakor tartják esküvőjüket a Szent Ferenc-rendiek templomában.

— **Flu- és leánynevelőintézet a következő osztályokkal: teljes gimnázium (reál és humanikus) nyilvánossági joggal, clemi és polgári iskola nyilvános joggal. Oktató kurzusok.** Nyelv, varrás, főzés, zene stb. oktatás. Előkészítés vizsgákra. Az oktatást tanárok végzik. Bendlakók, félbendlakók és félinternátus. Dr. Ada Broh és nővére, Zagreb, Gunduličeva 63, II.

BI-OXYNE 3 nap alatt fehér fogak
FOGPOR - PASZTA - SZAJUZIG

— **Amnesztia Albániában.** Tiranából jelentik: Az albán köztársaság elnöke ukázt írta alá, amellyel háromszázhetvenegy politikai bűnösnek adott amnesztiát. A megkegyelmezettek már kiengették a börtönből.

— **Orvosi hír.** Dr. Fürst Sándor noviszadi orvos szeptember 24-ikén a tuberkulózis tanulmányozására külföldre utazott és rendeléseit október 10-ikén ismét megkezdi.

**Praga-Piccolo
Személyautó**

utólérhetetlen ruhozsu kis turakocsi,
nagyszerű motorral, meglepően csekély
üzemköltséggel. Ara 5 ballonkerékkel,
teljes Bosch-felszereléssel

Din. 65.000

Garantáltan szolid és
tartós kidolgozás

Tegyen próbautat!
„RECORD” IPARI ÉS
KERESKEDELMI R.-T.
NOVISAD
Temerinska 6

SPORT

— **Két szubotical játékos az országos válogatottban.** A jugoszláv szövetség ismét Szubotica felé fordította figyelmét és Siflisen kívül még egy játékost osztott be a jugoszláv válogatottba. Pénteken táviratilag Zagrebba rendelték **Beleszlint**, aki Mitrovics helyét fogja átvenni a válogatott csapat védelmében. Beleszlin minden tekintetben megérdemli ezt a kitüntetést, mert kétségtelen, hogy mai formájában egyike a legkötönyebb jugoszláv védőjátékosoknak. Siflis és Beleszlin kijelölése a nemzeti csapatba a SzAND számára is megbecsülést jelent, amelynek vezetősége kitűnő hozzáértéssel olyan együttest hozott össze, amely már a külföld figyelmét is magára vonta.

VRSAC

Dusan Szilni—Borac (Beckerek) 5:1 (2:0). I. osztályu bajnoki. Bíró: Grojin (Beckerek). A Dusan Szilni első bajnoki mérkőzésén kitűnő formát mutatott és könnyen győzte le ellenfelét. A mérkőzés alatt a Dusan Szilni állandó fölényben volt és valósággal a kapuhoz szegezte ellenfelét. A gólokat a Dusan Szilni részéről Sztetanovics (2), Imbrock, Konstantinovics és Szmederevac, a Borac gólját pedig Franciszki lőtte.

TŐZSDE

Zürich, szept. 23. (Zárlat.) Beograd 913, Páris 2035, London 2523.75, Newyork 51865, Brüsszel 722.50, Milánó 2827.50, Amszterdam 20785, Berlin 12362.50, Bécs 7310, Szófia 375, Prága 1537 és egynyelvad, Varsó 58, Budapest 9070, Bukarest 322.

Zagreb, szept. 23. (Zárlat.) Páris 222—224, London 276.05—276.85, Newyork 57.52—57.82, Genf 1094—1097, Milánó 308.75—310.75, Berlin 1352.50—1355.50, Bécs 798.95—801.95, Prága 168.02—168.82.

Beograd, szept. 23. (Zárlat.) Páris 224.20—222.20, London 276.85—275.05, Newyork 56.81—56.61, Genf 1097—1094, Milánó 310.75—308.75, Amszterdam 2285—2278, Berlin 135.55—135.25, Bécs 800—794, Prága 168.80—168.

— **Szentai gabonaárak, szept. 23.** A pénteki piacon a következő árak szerepeltek: Buza 290 dinár, ötengeri morzsolt 215 dinár, új tengeri decemberi és januári szállításra 170 dinár, csöves tengeri 112.50—115 dinár, takarmányárpa 220—225 dinár, sörárpa 250 dinár, zab 175—180 dinár, bab 280 dinár, burgonya 160—165 dinár, rozs 270—275 dinár, heremag 1900—2000 dinár; örlemények: 0-ás liszt gg 470 dinár, 0-ás liszt g 470 dinár, kettős főzöliszt 450 dinár, ötös kenyérliszt 430 dinár, hetes 320 dinár, nyolcas 230 dinár, daraliszt 195 dinár, korpa 190 dinár. Irányzat: változatlan.

— **Szombori terménytőzsde, szept. 23.** Buza 292.50—297.50 dinár, rozs 280—285 dinár, zab 197.50—200 dinár, árpa 220—225 dinár, tengeri 190—192.50 dinár, bab 293—300 dinár, válogatott 325—330 dinár, liszt 0-ás 425—435 dinár, kettős 405—415 dinár, ötös 375—385 dinár, hatos 325—335 dinár, hetes 265—275 dinár, nyolcas 205—215 dinár, korpa 175—180 dinár. Irányzat: változatlan, tengeriben tartott, forgalom 191.50 vagon.

— **Noviszadi terménytőzsde, szept. 23.** Buza bácskai 295—297.50 dinár, bánati 290—295 dinár, szerémi 292.50—295 dinár, szlavóniai 290—295 dinár, rozs bácskai 280—285 dinár, árpa bácskai 65—66 kg. 255—260 dinár, bácskai 68—69 kg. 270—275 dinár, szerémi 65—66 kg. 255—260 dinár, zab bácskai 202.50—205 dinár, szerémi 207.50—210 dinár, tengeri bácskai 200—202.50 dinár, bácskai decemberre 185—187.50 dinár, bácskai március-áprilisra 210—212.50 dinár, bánati 197.50—200 dinár, szerémi 200—202.50

dinár, szerémi december-januári 185—190 dinár, bab bácskai fehér 320—325 dinár, liszt 0g 425—437.50 dinár, kettős számu 407.50—411 dinár, ötös számu 380—390 dinár, hatos 327.50—337.50 dinár, hetes bácskai 270—280 dinár, nyolcas 205—210 dinár, korpa jutasszákokban 175—177.50 dinár. Irányzat: változatlan.

— **Budapesti gabonatőzsde, szept. 23.** A határidőforgalomban az árfolyamok lemorzsolódtak. A készrúpiacra a buza ára változatlan és a rozs is csak mérsékelten olcsóbbodott. Határidő buza okt. 3034—3046, zárlat 3038—3040, március 3282—3298, zárlat 3290—3292, május 3330—3342, zárlat 3334—3336, rozs okt. 2854—2884, zárlat 2852—2854, március 3002—3014, zárlat 30—3002, tengeri május 2510—2518, zárlat 2510—2512.

— **Budapesti értéktőzsde, szept. 23.** Magyar Hitel 90, Osztrák Hitel 55, Kereskedelmi Bank 131.5, Magyar Cukor 236.5, Georgia 20.2, Rimamurányi 127.4, Salgó 79.4, Kőszén 744, Bródi Vagon 3.4, Beocsini cement 238, Nasici 173, Ganz Danubius 200, Ganz Villamos 168, Atheneum 30, Nova 42.8, Levante 25, Irányzat: lanyha.

RADIÓ-MŰSOR

(A város mellett szám a hullámhosszt jelenti)

Szombat, szeptember 24

Budapest (555.6) 9.30: Hírek, közgazdaság. 11: Grafonolhangverseny. 12: Pontos időjelzés, hírek, közgazdaság. 13: Időjárás és vízállásjelentés. 15: Hírek, közgazdaság. 16.30: »Asszonyok tanácsadója.« Teőreökné Arányi Mária előadása. 17: Pontos időjelzés, időjárás-, vízállásjelentés. 17.15: Kamarazene (Temesváry—Kerpely—Polgár). Zene-történeti hangverseny. II. rész. XVI—XVIII. század. Francia zeneszerzők. 18.25: Kenyeres Arthur dr. amhonyéd rokkantkórház igazgató főorvosa: »A dohány és szesz kölcsönhatása.« 19: Az Operaház évadnyitó előadása: »Hunyadi László.« Utána: A Britannia nagyszállóból Pertis Jenő és cigányzenekarának hangversenye.

Berlin (483.9, 566) — Königs-wusterhausen (1250) — Stettin (236.2) — 17: Délutáni hangverseny. 19.05: Egészségügyi előadás. 20: Próza előadás. 20.30: Vidám est. 22: Táncczene.

Radioamatőröknek nélkülözhetetlen a most megjelent magyar nyelvű radiohibakereső kulcs
7128 Kapható:
KONRATH D. D. SUBOTICA

Bern (411) — Basel (1100) — 16.30: Gyermekmesék. 17: A Kurszalón zenekarának hangversenye. 20: Jodlerhangverseny. 21.20: Zenekari hangverseny. 22.05: Táncczene.

Breslau (322.6) — Gleiwitz (250) — 16.30: Hangverseny. 18: Könyvszemle. 19.30: Sportelőadás. 20.15: R. Eger: »Tavaszi« című operettjének előadása. 22.15: Szalón- és táncczene.

Frankfurt a/M. (428.6) — Cassel (272.7) — 16.30: Szórakoztató zene. 18.45: Rádióposta. 19.15: Gyorsírási lecke. 20.15: Szimfónikus hangverseny. Utána régi és új táncczene.

Königsberg (329.7) — Danzig (272.7) 16.18: Hangverseny. 18.20: Az európai gazdasági probléma. 20.15: Filmfelvételek az őserdő dzsungeléről és pusztákról. 21.15: Vig-est. 22.30: Táncczene.

Langenberg (468.8) — Dortmund (283) — Münster (241.9) — 13.10: Déli hangverseny. 17: Rádió-továbbképző tanfolyam tisztviselők részére. 17.30: Kamarazene. 20.15: Vidám-est, utána 1 óráig táncczene.

Róma (450) 17.45: Zenekari hangverseny. 19: Hangverseny az operából.

Prága (348.9) 16: Az 5. gyalogezred zenekarának hangversenye. 17: A házi-zenekar hangversenye. 18: Gyermekmesék. 18.20: Németnyelvű próza. 20.10: Részletek cseh operákból. 21: Tarka-est.

KÖZGAZDASÁG

A cukorgyárak cukorvalutában fizetnek s a cukor után a termelő fizet adót

A Tiszavidéki cukorrépa termelők küldöttsége Szankovics miniszterrel

Szarabecsejéről jelentik: A szarabecseji, szentai, szarakanizsai, martonosi, nadalji, Szentagornybregi, adai, moji bácskoprovoszeli és a bácskogradiszei cukorrépa termelők népes küldöttsége dr. Balassa Pál tartománygyűlési képviselő, Vujics Száva földbirtokos és Karácsonyi Mihály gazdálkodó vezetésével jelent meg Szankovics Szevetőzöld földművelésügyi miniszternek. A küldöttséget Sztrilles Béla és Sijacsics Jankó dr. nemzetgyűlési képviselők vezették a miniszter elé. A küldöttség memorandumot adott át a miniszternek, amelyben példákkal és számokkal igazolja, hogy a cukorrépa termelők kérelmei mennyire jogosak.

A miniszternek átadott memorandum a következőket tartalmazza:

Miniszter Ur! Az egész ország területén a legfejlettebb cukorrépa-termelés a Vajdaságban van, különösen pedig a Tiszántúli vidékeken, a Tisza jobbpartján. A cukorrépa-termelés különösen a háborús idők után virágzott fel itt és pedig azért, mert így tudtuk legkönnyebben számításainkat összevetni, mert a termelők a cukorgyáraktól kis kamattal mellett kölcsönt kaphattak, mellyel fedezni tudták a föld megművelésével járó kiadásukat. Ez a rentabilitás csak akkor mutatkozik, ha az évi répatermelés jó, azonban rossz gazdasági évben teljesen kikerülhetetlen a gazdasági csőd, mert a répatermelésért kapott ellenérték nem fedezi a megművelés költségeit sem. Ez pedig azért van, mert a termelő munkája termelése ellenértékét cukorban kapja, a cukorra pedig kilogrammonként öt dinár adót kell fizetni, ami annyit jelent, hogy egy métermázsa répdért tizenöt dinárral kevesebbet kapnak, mint amennyit kapnának, ha a cukorra eső adót nem kellene fizetniük.

Köztudomású dolog, hogy ebben az évben a Tisza vidéken olyan száraz idő volt, hogy egy kataszteri hold földről legjobban esetben hatvan métermázsa répatermés lehet, a termelő így holdanként ráfizet a munkájára kétszáz dinárt. Hogy ez így van, bizonyítékul szolgáljon ez példa:

Egy hold földnek a megműködése és

a répaszedés ezerötyszázötven dinárba kerül, ehhez hozzá kell adni adó és más költségek címén százhuszonkilenc dinárt, úgyhogy egy hold földbe helyezett tőke ezerhatszázötvenkilenc dinárt tesz ki.

Ebben az évben egy hold után hatvan métermázsa répa számíthatunk. A gyár métermázsaenként három kilogramm kristálycukrot ad, ami száznyolcvan kilogramm cukrot tesz ki, minek pénzbeli ellenértéke 2484 dinár. Ha ebből levonjuk kilogrammonként az öt dináros adót, kiülnek, hogy egy hold cukorrépaért 1584 dinárt kapunk, tehát 95 dinárral kevesebbet, mint a répatermés költsége. Ezenkívül a termelőt terheli a kamat, a cukor szállítási díja és az elvetett répa-mag ellenértéke, tehát holdanként kétszáz dinár vesztesége van a termelőnek abban a legjobb esetben is, ha holdanként meg van a maximális hatvan métermázsa termése, mert ellenkező esetben a veszteség még nagyobb.

Az összes tiszavidéki termelők részére csak egy mód áll rendelkezésre — mondja a memorandum — és pedig az, hogy legelőbb erre a gazdasági évre elengedjék az adót arra a cukorra, amelyet a répdért, mint ellenértéket kapnak.

Szankovics miniszter a küldöttségnek adott válaszában kifejtette, hogy megérti a termelők szorult helyzetét, épen azért azon elszó, hogy a pénzügyminiszternél kieszközöljön némi kedvezményt a termelők részére. Ha a cukor ellenérték adójának elengedése nem is sikerülne, arra fog törekedni, hogy a termelők minden mázsa répa után tíz dinár prémiumban részesüljenek, ami vagyonként ezer dinárt jelentene, de általában az összes répatermelők panaszainak, valamely uton-módon való orvosolását tervehette s hiszi, hogy a pénzügyminiszterrel e tekintetben meg fog tudni egyezni.

A küldöttség tagjai meglepedéssel vették tudomásul a miniszter válaszát.

Nemesített vetőmagvakat vásárol a tartománygyűlés. A bácskai tartományi gyűlés, mint ismeretes, elhatározta, hogy nemesített vetőmagvakat vásárol és a magvak megvásárlására bizottságot küldött ki. A bizottság tagjai Budjisi Száva, a tartományi választmány tagja, Jariakula Bogdán mezőgazdasági mérnök és Suvakov Ignác tartománygyűlési tag Hatvanba utaztak, ahol a magnemesítő részvénytársaságnál tíz vagont nemesített búzamatot vásárolnak.

A bizottság innen Németországba megy, ahol ötven métermázsa különböző magot vásárol. A magvakat piaci áron fogják szétosztani a gazdák között.

A noviszadi kereskedők a városi kövezés illeték revizióját követelik. Noviszadról jelentik: A noviszadi kereskedők és gyáriparosok egyesülete már régebben akciót indított a tulmagas városi kövezetvámok, valamint a luxus és teherautók illetményeinek leszállítása érdekében. A Lloyd vezetősége csaknem egy évvel ezelőtt, 1926. november 8-án terjedelmes átiratban fordult Noviszad város vezetőjéhez és kérte, hogy a tulmagas kövezetvámokat és autóilletékeket a város szállítsa le. Az eltelt egy esztendő alatt azonban a város nem vette tárgyalás alá ezt az átiratot, úgyhogy a Lloyd vezetősége jónak látta az idén újból akciót indítani. Gavanszki Milos, a Lloyd titkára ceütörtökön felkereste dr. Boksan Radivoj főszámvévót, akinek újból előadta a kereskedők egyesületének kérelmét.

Egyezésként kell a mértékhitelést. Noviszadról jelentik: A noviszadi Vojvodjanska Livnica d. d. mérleggyár a napokban azzal a panasszal fordult a kereskedők és gyáriparosok egyesületéhez, hogy az országban érvényben lévő különböző mérleghitelesítési eljárások komoly veszéllyel fenyegetik a vajdasági ipart. A noviszadi mérleghitelesítő hivatal tisztviselői különös eljárásban részesítik a gyár készítményeit és külön becsült hitelesítést kívánnak, holott ez másutt nincs szokásban és a készítési eljárást ez nagyban megdrágítja. A gyárnak nagy kára származik azonkívül abból, hogy az országban a szerb, magyar, osztrák mérleghitelesítési törvények vannak érvényben és megtörtént az, hogy Szerbiából azzal a megjegyzéssel küldték vissza a gyár áruit, hogy nekik „svéb mérleg” nem kell. A Lloyd sürgős átiratban értesítette a panaszról a kereskedelmi és iparkamarát, kérve, hogy indítson általános akciót a mérleghitelesítési eljárás egyszerűsítése érdekében.

Dr. Szécsi

„PHILATELIA“

Bácska-területi és Subotica-területi Méthoda tr. 13 (Tiszai tépómossal szembeni sorban). Nagy választékul minden nagyszabású, kiváló minőségű, minden nagyszabású és nagyszabású reklámok. 1417

KINTORNA

Egy hölgy panaszkodik a doktornak:

— Doktor ur, én oly ideges vagyok, hogy éjjel felberekdek és le-fel járkálok a szobában. Nem tud erre valami orvosságot?

— Dehogyan nem — mondja az orvos — mielőtt lefekszik, hintse tele a padlót szeggekkel.

*

— Veszek egy revolvért. A férjemnek szántam.

— Megmondta a kedves férje, hogy milyen gyártmány legyen?

— Nem. Még nem is tudja, hogy le-lövöm.

*

Egy gazdag zsugori nagyon beteg. Az orvos izzasztót ad neki és így szól:

— Ha izzad, elmúlik a veszedelem, ellenkező esetben Isten kezében van az életed.

Órák mulnak el és izzadás nem jön. És mivel hirtelen meghal, a hitközség előjárósága sietve jön, hogy az árva részére valamelyes összeget hagyományoztassanak a haldoklóval.

A zsugori érezvén utolsó óráját, belegegyezik a hagyományba és a hitközségi elnök kezdi kiállítani az okiratot.

Alig írja le az első sorokat, rákiált a haldokló:

— Abbahagyni! Azt hiszem, izzadok.

*

— Nagypapa nagyon beteg. Férj fiacskám... nem mennél hozzá és deritenéd fel kicsit a csevegéssel?

Férj (a nagyapánál): Bizony, ópapa nagyon szép lesz. A temetésénél muzsikálni fognak és az egyesület is ki-vonul!

A 7-es SZAMU CELLA!

REGÉNY

(11)

Lionel és Buvard a lakás ajtaja előtt állnak meg. Lionel néhány pillanatig szemlélte a rejtélyes palotát, de csakhamar leküzdte a szomorú gondolatokat, miként vettek rajta és társára nézve így szól:

— Tehát, mondá ez a ház öt év óta üres?

— A mint látja — felelt Buvard.

— És nem tudni kic?

— E tekintetben a kapus mit se tudott mondani.

— Összekötetésben áll-e az intendánssal vagy új birtokossal?

— Néha leveleket kap Londonból. Ebben a leveleken megküldik neki a javításokra szükséges pénzt, de egyéb utasítást nem tartalmaznak.

— És miként nevezik azt az egyént?

— Sir Douglasnak.

— Ez minden?

— Minden.

Lionel pillanatig gondolkodott, aztán folytatta:

— Mi a neve a kapusnak?

— Bonnardin — felelt Buvard.

— Szeret-e csevegni?

— Nagyon... Katona volt és szívesen beszél hadjáratairól.

— Becsületese-e?

— Óh!... Képzelteti, van enni és innivalója.

— Hát leánya?

Buvard mosolygott.

— Leánya, felelte különös hangon, a kis Róza, bizonyos idő óta sikamlós ösvényre jutott... Különösen csinos leány, tizennyolc éves, élénk, miként Párisban szokás; mostanában egy joghallgatóba szerelmes, kit Thibault Gusztávnak neveznek.

Az amerikai felfigyelt.

— Thibault ismétlé... talán rokona a császári gyűszűhelyettesnek?

— A hajdani helyettes fiyére, ki jelenleg császári ügyész.

— Hány éves?

— Huszonöt.

— És szeretik egymást?

Buvard épen felelni készült, midőn a szomszédpalotából nagy zaj hallatszott.

— Mi az? kérdezé Lionel, bizonyos élénkséget ve-vén észre, melyre eddig nem figyelt.

— Ez, felelte Buvard, Sennecey báró palotája. A báró két év előtt meghalt és azóta Murger György nevű gazdag gyarmatosé Luiziánából.

Miközben Buvard beszélt, az ajtó nagy zajjal kinyílt és haladni lehetett az előcsarnok előtt álló lovak türelmetlen toporzékolását.

— És ez a Murder csinálja ezt az éktelen lármát?

— kérdezte Lionel.

— Özvegy — felelt Buvard.

— A gyarmatos tehát meghalt?

— Egy éve.

Lionel kíváncsian közeledett.

— Ez olyan fogat, aminőt rég nem láttam — mondá — miután miért tekintet vetett a lovakra és kocsira.

Buvard helybenhagyta.

— Azt mondják, hogy Murderné hercegi vagyont bír; a palotáért egy milliót fizetett készpénzben... Egy egész sereg cselédje van... a fiatal özvegy gyakran lovagol a ligetbe... azt mondják, nagyon kacér és mutatja magát az olasz operában, a nagy operában, sőt az udvarnál is, szóval mindenütt, hol bámulthatja magát.

— És szép-e?

— Gyönyörű!

— Hány éves?

— Husz, vagy legföljebb huszonkettő.

Az amerikai önkénytelenül mosolygott.

— Tudja-e Buvard mester — mondá vigan — hogy igen sokat tud e fiatal özvegyről... talán érdeklí önt?

— Nagyon, uram... nagyon érdekel.

— Hogyan? Miért?

— Ez titok!

Lionel meglepetve nézett reá.

— Mit ért ezzel? Mit jelentsen?...

Buvard vállat vont.

Mindjárt megmagyarázom, felelte: ez gyöngém közé tartozik... hiába! ezt sohase fogom elhagyni és ez vezetett arra az ösvényre, melyen haladok. Minden rejtély vonz, minden titkolózás fölháborít, minden tartózkodás nyugtalanít és fölfaltam volna sphinxet, ha meg nem fejtem rejtvényeit.

— Tehát Murderné rejtvény gyanánt tűnt föl önnek?

— Ugy van — megvan benne minden, mi rejtvény-szerű és bizonyos vagyok benne, hogy osztaná véleményemet, ha meglátná.

— De hát miként láthatnám meg?

— Az alkalom magától kínálkozik, a kocsit elindul és erre fog menni.

Miként Buvard mondta, a kocsit elindult s miután a fényes légszusztlópák alatt ment el, Lionel megláthatta Murdernét ragyogó öltözetének fényében.

Mindez villámgyorsan történt, de több nem is kellett hozzá.

Lionel hirtelen az árnyékba húzódott és kezét ajkára illeszté, hogy elfojtsa kiáltását.

— Nemde, szép? — mondá Buvard kacagva.

Lionel nem felelt.

Nehéz lenne megmagyaráznunk, hogy mi történt bensejében.

Ő maga sem mondhatta volna meg, hogy mily váratlan érzelmek vettek erőt rajta.

— Különös! különös! — hebegte végre, sovár szemmel keresve társát.

— Hát nem mondtam? — felelte ez. Különös bizony az és meg kell lennie, hogy még a napokban megfellesem az élő talányt.

— És a nő bába megy?

— Oda.

— Tudja hová?

— Oh, erre könnyű a felelet! Murderné oda megy ma éjjel, ahol az egész Párisal találkozhatik.

— Hová?

— A tengerészeti minisztériumba.

(Folyt. köv.)

NYILT-TÉR

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, kik férjem elhunytával részvétükkel fájdalmonon enyhíteni igyekeztek, fogadják köszönetemet.

Üzv. Kalmár Jenőné
és családja

Felkérjük a Strand-látogató közönséget, hogy a nálunk megőrzés végett hagyott fürdőruhákat III., Sremska ulica 3. alatt átvehetik.

Tisztelettel

9562

A főkabinos és főkabinosné

Felhívás a „Pomoć“ tagjaihoz!

Ismételten felkérjük mindazokat, akik még nem küldötték be házassági-, temetkezési- és születési könyveiket, hogy azokat saját jól felfogott érdekében legkésőbb folyó hó 30-ig küldjék be Subotica Sudarevics ulica 52 szám alá, miután a később jelentkezők könyvei nem fogadtatnak el és a már befizetett összegek is veszélyeztetve van.

Pomoć temetkezési és Nada kiházasítási egyesület.

Magyar vizum nem szükséges!!

Kedvezményes vasuti utazás Budapestre és vissza

1927. szept. 21-től október 22-ig.

Fenti időn belül a magyar határ vizum nélkül léphető át és a vizum Budapesten 50% -os kedvezménnyel adatik ki. A vizum két havi tartózkodásra jogosít.

Fenti 30 nap alatt a Budapestre és vissza való utazásra, nemkülönben a Budapesten keresztül eszközöndő átutazásra lényeges vasuti díjmérséklések, továbbá szállodai és vendéglői kedvezmények adatnak.

A vizumnélküli utazásra, a vasuti és egyéb kedvezmények igénybevételére jogosító igazolványok (40 dinár és portó beküldése ellenében) a Bácsmegeyi Napló suboticiái, noviszadi és sombori kiadóhivatalainál és a vidéki SHS kereskedelmi testületeknél (Lloyd), utazási irodáknál, pénztintézeteknél és a Beográdi Magyar Kereskedelmi Megbizottnál (Beograd, Palata Akademie. Telefon 20—23.) szerezhetők be.

PUDLER BERTA

ezúton értesíti a milyen tisztelt

hölgyközönséget, hogy

női kalapüzletét

amely 17 év óta a Városháza

épületében volt, a mai napra át

uri kaszinó házába helyezte át

Kérem továbbra is a suboticiái

és környékbeli hölgyközönség

szíves pár fogását és igényeiket fogok, hogy ezután is szép, izlées

és finom munkámmal rendelkeztem a legújabb mértékben

elégül is

**MINDENNEMŰ
FALÁDA**

szilva, tojás, cukor stb. csomagolására

HAJOPALLOK SZOBAPALLOZASHOZ

izlées és precíz kidolgozásba. Azonnali szállítás.

Egy vagonnál kisebb rendeléseket nem fogadunk el.

DIONIČKO DRUŠTVO VILHAR SUŠAK

PALINKA-, BOR-UTAZÓT

keresek

Bácskára és Kikinda környékére. Csak a szakmában jól bevezetett egyén jöhet tekintetbe

BERGEL LEO, Senta

Tankönyvek

Arjegyzékét ingyen küldi bárkinek magyar- vagy németnyelvű iskolák részére

Lipsitz i Lampel
könyvkiadó Subotica 7861

Borbélyok figyelmébe

27-28 polárt beretvák, polárt fenők, szijak, kövek, solingeni és angol beretvák, ollók, hajvágógépek stb, állandóan raktáron és olcsón kaphatók. **Orvosi műszerek** és minden vágóeszközök élesítése és javítása legolcsóbb.

MEZNERICS PÉTER
kések és műköszörmű
Subotica, I. Brozova ul. 5.

SZÉNA — DIÓ

Sveopće - trgovačko d. d. Zagreb

fióközlete: Novogradiska

ELAD: elsőrendű szénát és diót nagyban

Sürgöncim Novogradiskán: Sürgöncim Zagreb:

„NEUMANN“

„SISAKVEIS“

Távbeszélő sz.: 55. Távbeszélő: 1-54, 11-29.

Őszi divat- ujjdonságok megérkeztek!!

**Braća Lener
Subotica
Aleksandrova ulica 5.**

Pszt!

Vegye tudomásul hogy

**ULREICH
TESTVÉREK**

vaskereskedése

SUBOTICÁN

október hóban

meg zünik

**A RAKTÁRON
LEVŐ ARÚK
20% -kal**

olcsóbban kaphatók

Berendezés egészben vagy egyes rész is eladó 9235

Zongoravételek

Vigyázat!

Zongorát vagy más

ha gszert csak

szolid, megbízható

helyen vásároljunk!

Részletfizetésre is

Olvassunk figyelmébe ajánljuk
Truppel Béla hangszerkészítőt
Novisad, legrégibb és legnagyobb S. H. S. szaküzlet, 3790

אתרונים לוליבים
הדסים

kapható 50— din.
és feljebb

S. Freilich, Subotica
Stipe Grčića ul. 21.

TRGOVAČKO DRUŠTVO MOTORA
A. Vranits i drugovi
Novisad, Kr. Aleksandra 7.

„STOCK“

német gyártmányu

traktorok

részére képviselőket keres a Vajdaság nagyobb városában.

H Á Z

Fašićeva ul. 23. szim

alattolcsón eladó.

Bővebb megtudható

Jugosavenska Banja

d. d. Novisad, Vilso-

nov trg 3.

Pincehelyiség a beltéren
üléshelyiségnek is használ-
ható, azonnal kiadó. Ér-
deklődni a Bárány-szálloda
portásánál. 9410

HELYI ÜGYNÖKÖT

nagy ismerettséggel bíró szorgalmas embert
szép és biztos jövővel
— keres —

egy suboticiái közkedvelt, jól bevezetett
bor- és pálinkanagykereskedő cég
149 Cim a kiadóban

HAMBURG SÜDAMERIKANISCHE
DAMPFSCHIFFFAHRT-GESELLSCHAFT

Képviselő Sombor Pariska ul. 2.
RADIVOJ KOVAČIĆ

Az összes felvilágosításokat a Bra-
zília-Uruguay-Argentiniába való ki-
utazáshoz, a képviselő kívánatról
díjmentesen adja.

Legnagyobb hajózási társaság
a délamerikai vonalon.

Az utasok csak gyors hajókkal lesznek továbbítva.
Elsőrendű konyha. Különleges III-ik osztályu hajók.

A Bácska-Bánátban fűszer- és vegyes-
kereskedőknél jól bevezetett

UTAZÓ

azonnali belépésre kerestetik.

Írábéli ajánlatok addigi működés meg-
jelölésével: Radio Reklam Jugo-
slavija, Subotica, Postafiók 48

Vuković Gerő uri divatáruháza Subotica

Őszi divatujjdonságai megérkeztek, P. & C. Habig-kalapok, L. B. O. uri- és női harisnyák egyedárusítása. Borsalino- és Panizza-kalapok Din. 250—260. Férfi fehérneműekben és nyakkendőben óriási választék.

A gummitalpu cipő előnye,

hogyan benne a járás kényelmes és könnyű. A gummitalp ezt a kényelmességet szétterjeszti az egész lábra és nem kerül sokkal többbe, mint a közönséges talpu cipő. A nyersgum-mival ellátott talp mérsékli a rázkód-tatásokat és könnyű járást biztosít.

A járás nagyobb biztonsággal és nagyobb kényelmességgel történik.

A cipőjavítás teljesen elesik, mert a nyersgummitalp tartósságban felül-mul minden más talpat.

Nézze meg ezt a cipőt leg-közeli-bbi üzletünkben és próbálja is ki.

Fiuk számára

249.- din.

Hölgyek számára

269.- din.

Férfiak számára

299.- din.

945₂

HÁZASSÁG

23 éves, csinos, tanult, ha-jadon 2.000.000 dinár kész-péNZ és 6.000.000 dinár inga-taljan hozománnyal há-zasság céljából megismer-ke-dne kizárólag intelligens és komoly urakkal. Csak teljesen komoly urak leve-leit kérem a kiadóba. Ju-nó-igligére. 9228

Nősülni óhajt 30 éves ke-resztény kereskedő, jól me-nő üzlettel, cca 200.000 di-nár vagyonnal. Nőül venne tisztességes magyar ur-lányt, ki legalább ugyan-ennyi készpénz vagyonnal rendelkezik. Fényképes le-veleket a lehető leghál-ozóbban küldje. Radio Bek-lam Jugoszlávia, Subotica postafiók 48 címre kérem 9244

FOGLALKOZÁS

Fonttechnikusság, per-fo-kt kausuk- és arany-munkást keresek lehetőleg azonnali, de legkésőbb októ-ber hó elsejéig belépésre. — Cím: Dent. Reményi Fri-gyes Szubotica. 9568

Fiatallabb leány házimun-kára felvétetik. Dr. Wilhelm Paje Kujundzić ul. 13. (Ves-selényi u.) 9559

Piaci Árúitók, limonáde-ko-szhoz, azonnali felvétet-nek. Cím a kiadóban. 9547

Megbízható csendes fiatal-asszony ajánlkozik Beo-gradba házevetőnőnek vagy szakácsnőnek. Özy. Dor-jath Jánosné, Novisad, Fu-toški 30. 9532

Ügyes bejárónő ki szépen tud vikszelelni. felvétetik Dent. Reményi Frigyes. 9569

Azonnali belépésre keresek kelme-festő és vezetiszlítóse-gé-det, aki a férfiruha vasa-lásában is járatos. Rozsmann Róbert gőzműfűstőde, Veli-ki Bečkerek, Petrogradska ul. 34. 9563

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vantagebűtő és emező kétszázrezen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felhívásig tartó leveleket továbbítunk. Kérdéseküldösekhez válaszbélyeg mellékelendő.

Előzetesű fogtechnikus ál-lást keres. Cím a kiadóban 9544

Fűmolnár, józan szorgal-mas, megbízható szakember állást keres. Próbára is el-megy. Bém Tamás fűmol-nár. Mol. 9465

Kifutóiu felvétetik. Ugyan-olt munkások is felvétet-nek. Nyitrai komótcipő üze-me, V. Gajeva ul. 63. 9561

Női fodrászt vagy fodrász-nőt, jó munkaerőt felveszek Gyerman Pál női fodrász, Vel-Bečkerek 9456

Ejjeli őrnek idősebb em-bert keresünk. Varga és Racsmány fakereskedése Su-botica, Aleksandrovo (Sán-dor.) 9565

Előzetesű felvétetik piaci sátorhoz, jó fizetéssel. Nyit-rai komótcipő üzeme, Su-botica, V. Gajeva ul. 63. 9560

Intelligens fiatalember, 23 éves, kereskedelmi érettsé-givel, bármilyen vállalat-nál irodai vagy más állást keres, lehetőleg Sombor-ban. Díjazás mellékes. Cím a kiadóban. 9513

Utazó, Horvátország, Slo-vénia, Dalmácia és Bosznia rendszeres látogatására, ki a rövidáru és noringbergi szakmában be van vezet-ve, felvétetik. Ajánlatok az eddigi működés és igények megjelölésével. Aves« jel-igére küldendők. 9519

Házmeesterpár kerestetik, ki tehéngondozást is vállal. Somborski put 3. 9494

Tanítónő, aki elsőosztályu gimnazistalány oktatását s vizsgára való előkészítését vállalja, vidékre felvétetik. Az oktatás történhet ma-gyar, német, vagy szerb nyelven. Akinek zenei ismeretei vannak, előnyben. Az illető teljes ellátást s meg-egegyezés szerint fizetést kap. Ajánlatokat Tanítónő« jel-igére a kiadóba kérek. 9548

Horgosi közbirtokosságnak a nagyjárású ártézi kútjában van 219 méter cső a föld-szintől 11 méter mélyen, a ki fele részről vagy pénzért elvállalja a felszedést az jelentkezzen. Az elnökség. 9472

Bácska-Bánáthban helvi ügy-nökök jó mellékeresetre te-hetnek szert. Címeket F. Sugár Subotica, Haramba-siceva ul. 9421

Csinos, intelligens fiatal hölgy, idősebb urhoz há-z-vezetőnőnek ajánlkozik. Megbízhatóságot 1900. jel-igére a noviszádi kiadóhi-vatalba kér. 9490

Jugoszlávia legnagyobb speciális harisnyaáruháza!

Hallatlan olcsón, óriási választék-ban a harisnyán kívül:

- ke-z-yük,
- női és férfi fehé-r-neműk,
- nyakkendők,
- zsabkendők,
- nap- és esernyők,
- bőrárak,
- selyemsálak,
- kötöttárak, u. m.:
- női és férfi kabátok,
- poulowerek,
- gyermek-szvetterek,
- gyermek-ruhák,
- bébé-garnitúrák,
- csipke,
- szallag,
- gyapju-fonál,
- D. M. C. áru és mindennemű rövidáru

hihetetlen olcsó áron!

□ Őszi occasio! □

Engler Albert harisnyakirálynál, Subotica

Közli az árú minőségére felelősen!

F x árak minden áru feltüntelve!

KORZÓ MOZI

Csütörtök—vasárnap
Merészírámu detektív-kalandorfilm

FAST EXPRESS

(Villámvonat)

Legizgalmasabb szenzáció, mely ebben a szezonban színtre került. 2 rész 15 felv., főszereplők: Edith Johnson, Villiam Duncan
Előadások kezdete naponta 4, 6 és fél 9 órakor

LIFKA-MOZI

Szerdától vasárnapig
ünnepélyes premier
Jugoszláviában először:

Kaméliás hölgy

(Élet királynője)

Alexander Dumas világhírű regényének filmváltozata, rendezte Fred Nible, BEN-HUR rendezője, főszereplők: Norma Talmadge Berégi Oszkár
Eredeti zenével!
Előadások kezdete naponta 4, 6 és fél 9 órakor

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vasárnapon és ünnepeknapon kétszeresre számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felhívásig tartó leveleket továbbítunk. Kérve tartózkodni a vilámbélyeg mellőzéstől.

Hord Ön szemüveget?

Mindenkinek, aki szemüveget hord, saját érdeke, hogy szemüvegét a 30 év óta fennálló, szaktudásáról és megbízhatóságáról elismert

DEUTSCH IZIDOR

optikus cégnél
(Telefon: 2-16)

szerezze be, ahol a legjobb minőségű szemüveget legjutányosabb árban kaphatja.

ZEISS
Punktal Depot

Minden szemüveg pontos pupilláris beállítással! 9466

MODERN MOZI, PANCSEVO

Szombat és vasárnap:

Kohn és Társa Vigjáték

Hétfőn és kedden:

Öfensége waltzert táncol

a főszerepben Szőreghy Gyula

Csütörtökön és pénteken:

A III. eskadron

vigjáték, a főszerepben Szőreghy Gyula

D. N. Jovanović

ug véd
Beograd, Terazije 3
Telefon 43-80
Vállal mindenemű ügyvédi megbízást és eljár az összes bíróságoknál és közigazgatási hatóságoknál 9220

TÖBB VAGÓN

elsőrendű, fehér
ETREZÉSI BURGONYÁT
szép, jó árú legelőcsőbb áron alán!

A. VOLK

terménynagykereskedő

LJUBLJANA

Existenciát keres 32 éves volt osztrák-magyar aktív tiszt, nős, családos. Tökéletesen beszél és ír szerbül, magyarul, németül. Teljesen jártas a könyvelésben és a levelezésben. Technikai ismeretei vannak. Referenciával a Bács-megyei Napló szerkesztőségére szolgál. 9496

Kifutófiu, megbízható és ügyes azonnalra felvétetik. Brummer cukorkaüzlet Subotica. 9518

Kovácssegédet, fiatal, azonnali belépésre keresek Aszmann Adam Kupusina. 9501

Október 1-én megkezdem rendszeres zongoraóráimat és néhány növendéket még elvállalok. Vig Károly, Sombor, Trg Kr. Marije 4 Fölvétel d. e. 10-12. 9293

Két-három ügyes masamod azonnal alkalmazást talál. Mencil Mihálynál, Subotica. 9420

Tisztességes, középkorú nőt fennjáró beteg mellé keresek azonnali belépéssel. Sokolska ul. 2. I. em. 9443

Ügynökök a Singer varrógép lerakatban felvétetnek fizetés és százalékos ellenében Pályázók pénteken és szombaton jelentkezhetnek a Singer varrógéplerakatban Vel.-Kikindán. 9453

Gépsz-kovács állást keres lehetőleg gazdaságban — Heissein Ferenc, Stari Futog Vizié 9492

VÉTEL-ELADÁS

Kisobb esztergapadot keresek megvételre. Plügel, Petrijevci, Oszijek mellett. 9542

Jól bevezetett közvetítő iroda szabadkézből eladó. A cég bejegyzett a királyi ügyészségnél. Felvilágosításokat: Amerika, a főposta mellett.

Üzletet, jömenetelűt, vendék vagy bérelnek városban vagy községben, megfelelő lakással, kisebb rakattal kedvező feltételekkel. Ajánlatokat kiadóra »160« jelíggel. 9543

Szivógázmotor, 12-16 HP egy pár örlökkel eladó. — Üzemben megtekinthető. — Plügel, Petrijevci, Oszijek mellett. 9541

Előrendű rózsza fehér és takarmány burgonyát és mákot, diót és szilvát 50 és 60 kg-os hordókban legelőcsőbban prompt szállítok Roth, Horgos. 9563

Fajbika, svájci, 15 hónapos jutányos áron eladó. Töttösi János, Karanac (Baranja). 9527

Bankzálogcédulát veszek a legmagasabb árban. Nemzetközi Iroda, Szubotica Aleksandrova ul. 9. 7628

Goliát sin 2 drb 12 méter hosszú, új eladó. Vujkovic fatele. Telefon 669. 9522

Olcsó házhelyek eladásal A szegedi szőlőkben 36 házhely kerül olcsón, kedvező fizetési feltételek mellett eladásra. Érdeklődni lehet Dr. Vas Antal ügyvéd irodájában, vagy a helyszínen — Ruttkay Lászlónál 9470

Olcsón eladó: Egy négyes Wertheim kassza, aranyórák, láncok, ezüstbot és óra, aranygyűrűk, briliáns és gyémántgyűrűk, aranytőrök, családi Singer varrógép, horvát és szerb írógépek. VI., Trumbičeva ul. 11. (Csirkepiac) Kis. 9459

Szentesen, Csongrádmegye székhelyén eladó 300, 102, 50, 38, 37 és 24 holdas tanya és több más birtok. Bövebbet Pozsonyi Ferenc, Szentes, Magyarország — Szentanna ucca 12. 9460

Gyümölcs- és rózsafáról árjegyzéket díjtalanul küld Gallé Viktor városi kertész Senta. 9012

Acetylen gázberendezés — mely igen praktikus és veszélytelen, csak nagyobb szálloda épülethez való, olcsón eladó. Cim a kiadóban. 9474

Borszölő cca 200 q kraljevregi részletekben is eladó. Érdeklődni Weigand & Co. Autogarage Subotica. Telefon 4-47. 9493

Eladó Suboticán, főtéren jóforgalmu hentes-mészáros üzlet, gépekkel, teljes felszereléssel. Cim a kiadóban. 9328

Halsontnélküli haskötőket, harisnyatartókat, tartót orvosi rendelésre legjutányosabb áron készit Strommer miderszalton, Pašičeva 9. 9388

Barehez megrendelést a közlő zsidó ünnepekre elfogad Mayer Alfréd, kassai iskolánál villanyerőre berendezett sütőde. 9404

Fiat autó 505. hatszemélyes kifogástalan állapotban olcsón eladó. Löwenthal Heinrich, Szubotca, telefon 778. 9347

Paprika eltevéshez 25-30 literes söröshordók 30 dinárért kaphatók Frank Sándornál, halpajon. 9411

Rádió, 4 lámpás, lautsprecherrel, teljesen felszerelve, olcsón eladó. Beograd kávéház, Potiski Sveti Nikola. 9457

Menyasszonyok teljes kelengyjüket nálam komplettirozhatják a legjobban és legjutányosabban

PERO VUJKOVIĆ

DIVATÁRUHÁZA

SUBOTICA

TELEFON: 701 ...

Kérem a vasárnapi kirakataim megtekintését!

Különleges modellek

EREDETI PÁRISI KALAPOK

érkeztek

POGÁNY kalapszalón

trg Fra J še 15. I. em. (Ljubibratič ház)

Az utazó-közönség figyelmébe!

Ha VEL-BECKEREKRE utazik, ne mu'assza el a **Drina-szál ó** utazni! A legújabb, modernül berendezett vendéglőhelyiségét (a vasútiállomásról a második sarok) felkeresni, ahol tiszta vendégszobák kaphatók. Elsőrendű szerb és magyar konyha! Tisztán kezelt kútvíz, hegyi borok! — Szolid kiszolgálás! — Minden este közkezdelt cigányzenekar hangversenyez! 5760 Tulajdonos: **Oszto János**

Két autóbusz eladó

az egyik N. A. G. gyártmányu 40-45 HP, 24 üléses, a másik TORINO FIAT gyártmányu 14-35 HP, 18 üléses. Mind a kettő kifogástalan állapotban van, új gumikkal. Az autóbuszok Novisad és Futak között közlekednek és Novisadon a Futak-uccában, Futakon pedig a garázsban 1006 házszám alatt Weber Mihály tulajdonosnál megtekinthetők. Ugyanott egy vadonatúj mástíllomás „BERLIET” teherkocsiszerelvény eladó 9370

VÁROSI MOZI

Csütörtöktől—vasárnapig

Tűz táncosnő

(Aki szerelemföltésből ő)

Nagyszabásu szerelmi dráma 5 felvonásban
Főszereplők: Alfréd Abel, Rut Weicher

A négyek jele

Conan Doyle legjobb detektívregénye 6 felv.-ban
Főszereplők: J. Elson, E. Norwood

Előadások kezdete délután 4, 6 és este 1/2 9 órakor,

Ócsakfémek, vöröszet sárgaréz, ólmos, ónt, fémforgácsot, alumíniumot, nikelt, akkumulátorlemezeket, akkumulátorhamut, ólomhamut, ócska szifonfejeket, betűanyagot minden mennyiségben vesz és a legmagasabb árat fizet »Calin« k. d. Zagreb. Mandaličina I. 8752

Pálínkafőzőüstök, mosóüstök, katlanok házi és ipari célokra megrendelés után kapható. Maločić, Novisad, Kisačka ulica 32. 6554

KÜLÖNFÉLE

Kétszobás lakás villanyvilágítással olcsón kiadó. Bővebbet: Amerika, főposta mellett. 9554

APOLLO — NOVISAD

Szeptember 24-25-én
Balzac világhírű műve

SZERELEM

6 felvonásban

Elisabeth Bergner-rel
a főszerepben

Allampolgársági és itartozkodási ügyekben a leg-sikeresebben közvetit a Nemzetközi Iroda, Aleksandrova 9, Subotica. 7628

Már 20 éve ismert Larucin-kapszulák legjobban beváltak húgycsőbántalmaknál, folyásnál, nők fehérfolyásánál. — Kapható gyógyszerárakban 20 D. dobozonként. Főlerakat: Blum gyógyszerár Szubotica 95

Négyszobás lakást keresek a város belterületén. Értesítés Pošlanska ulica 9. I. emelet. „ 9481

Forgalmas fűszerüzlet kenyérüzlettel kiadó. Megtekinthetős biztosítva. Berecki József kereskedő, Senta. 9540

Ujncok! Szakavatott egyének pontos felvilágosításokat adnak katonai természetű, különösen sorozási szolgálati idő meghatározására és jogos esetekben a szolgálatok megrövidítésére vonatkozó ügyekben. Nemzetközi Iroda, Szubotica Aleksandrova 9. 7628

Ujncok. Ha azt hiszik hogy ujncoztatásuk téves alapon történt, forduljanak pontos és szakzerű tanácsért a »Nemzetközi Iroda«-hoz, Szubotica, Aleksandrova 9. 7628

Pénzt és időt nyer,

ha építkezéséhez
vagy házjavításához

oltott meszet

használ. A legkisebb mennyiséget is házhoz szállítom. Kapható városi rakatrámból.

Illgenn Károly

építési anyagok kereskedése
Sokolska ul. (Gombkő 5. ucc. 17.) Telefon 65.

Tűzifa és kokszt

magánosok részére
a legelőcsőbb árban

Acs Andor

tűzifaanyag-kereskedés
Subotica,
8753 — Badaičeva ulica 12